

Pojďte s námi do přírody!

CYKLUS PŘÍRODOVĚDNÝCH AKCÍ PRO ROK

2023

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ SLAVKOVSKÉHO LESA

Den: pátek 31. března 2023

Čas: 16:00

Místo: Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).

Náplň: Pravidelné výroční setkání s pásmem rozmanitých přírodovědných přednášek pro odborníky i širokou veřejnost. Dozvíte se, co se ve Slavkovském lese událo či nově objevilo během posledního roku. Večer bude zakončen volnou zábavou a drobným občerstvením.

Kontakt: P. Tájek, tel.: 602 793 922

JARNÍ FLÓRA NA PETROVCE

Den: středa 5. dubna

Čas: 14:00

Místo: Sraz ve 14:00 na tramvajové zastávce Plzeň-Košutka (konečná stanice tramvaje č. 4).

Trasa: Zastávka Plzeň-Košutka – přírodní rezervace Petrovka a zpět, okružní trasa. Celková délka trasy je zhruba 5 km.

Náplň: Odpolední exkurze do přírodní rezervace Petrovka, převážně po turistických stezkách a vyšlapaných pěšinách. Průzkum jarní květeny včetně kolonií bledule jarní (*Leucojum vernum*) v olšině na horním toku Boleveckého potoka. Údolní fenomén krajiny a jeho vodní režim (potoky, tůně, zbytky odvodňovacích struh zarůstajících vegetací apod.).

Přednášející: Mgr. Ivona Matějková (Západočeské muzeum v Plzni)

Kontakt: I. Matějková, tel.: 604 570 387

Poznámka: Oblečení do terénu, vhodná je vodě odolná obuv.

Bledule jarní v PR Petrovka, 29. 3. 2015. Foto: D. Hlinková.

JARNÍ VYCHÁZKA DO PÍSKOVNY ERIKA

Den: pátek 14. dubna 2023

Čas: 17:00

Místo: Sraz v 17:00 na křižovatce polních cest za odbočkou z hlavní silnice Sokolov – Boučí na Lomnici (50°12'38"N, 12°36'55"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: Nepříliš náročná přibližně tříkilometrová procházka územím národní přírodní památky Erika s ukázkou řady druhů obojživelníků, zajímavých rostlin a zkamenělin.

Průvodce: RNDr. Jan Matějů, Ph.D. (Muzeum Karlovy Vary)

Kontakt: J. Matějů, tel.: 730 553 884, mateju@kvmuz.cz

MAS
SOKOLOVSKO

ČIŠTĚNÍ ŘEKY OHŘE

... a jezích přítoků

duben 2023

... po vodě i po břehu

Kynšperk nad Ohří -
Dasnice - Šabina -
Citice - Sokolov - Těšovice -
Královské Poříčí -
Staré Sedlo - Loket -
Karlovy Vary

(loděnice pod Chebským mostem)

Na akci se přihlašujte
předem registračním
formulářem, dostupným na
<https://url.cz/FrgkU>
nebo jednoduše pomocí QR kódu

Opět proběhne soutěž o největší
nalezenou kuriozitu!

Kontaktní osoba:

Veronika Wojnarová

E: admin@mas-sokolovsko.eu

T: 734 279 134

Čištění řeky
Ohře

Vodácké
vybavení
a občerstvení
zajištěno.

Generální partner

Povodi Ohře

Hlavní sponzor pivního režimu

MATTONI 1873

SOURCES AND TASTES OF EUROPE

TSR Czech Republic s.r.o. / DOP-HC Dům ošetřovatelské péče / Loketské městské lesy s.r.o.
AZUS Březová s.r.o. / MAISTER CZ s.r.o. / PAPE kancelářské potřeby s.r.o.
Agropot Počerný spol. s r.o. / Obchodně technické služby s.r.o. / Statek Lunga s.r.o.
Český rozhlas Karlovy Vary / ept connector s.r.o. / BAUPORT s.r.o. / Techkam / Pizza Bella
VODÁRNA SOKOLOVSKO s.r.o. / Pivovar PERMON s.r.o.

Města a obce: Chodov, Habartov, Dolní Rychnov, Březová, Šindelová, Krásno, Lomnice, Krajková, Svatava

NA BOBŘÍ HRÁZE A JARNÍ KVĚTENU DO OKOLÍ LIBÉ

Den:	sobota 15. dubna 2023	Čas:	9:40
Místo:	Sraz v 9:40 v Libé na náměstí.		
Doprava:	TAM: bus Cheb, aut. nádr. (9:15) – Libá, náměstí (9:39), směr Hazlov, žel. st. ZPĚT: bus Libá, náměstí (13:53, 17:29) – Cheb, aut. nádr. (14:20, 17:55).		
Trasa:	Libá – rybník Kladivo – býv. rota Děvín – po signálce a podél Libského potoka – v případě zájmu až na Rathsam – býv. Rybáře a zpět po žluté tur. značce (délka podle nálady účastníků a aktivity bobrů v oblasti Libského potoka – min. 2 km, max. 9,5 km).		
Náplň:	Ještě než se příroda zcela probudí ze zimního spánku a vše se zazelelá, vydejme se podél Libského potoka a pod vrch Blatná po stopách bobrů a na časné jarní květeny. Uvidíme bobří hráze, hrady a hájovou květeny na úpatí čedičového vrchu Blatná.		
Průvodci:	RNDr. Milena Prokopová, Ph.D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 734 767 592		
Poznámka:	Svačinu a pevnou obuv sebou!		

JARNÍ KVĚTY CHEBU

Den:	neděle 16. dubna 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 na Kasárním náměstí pod schody ke kostelu (50°4'53"N, 12°22'15,5"E).		
Trasa:	Procházka po chebských parcích a dalších trávnících a ruderálních plochách (délka do 3 km).		
Náplň:	Ještě, než se z chebských parků stanou anglické trávníky a vypleté záhony, stihne svůj roční cyklus dokončit několik časné jarních druhů. Vsměš jde o druhy, které rychle vykvetou a vysemení v předjaří či na počátku jara. Pojďme jich zkusit najít co nejvíce.		
Průvodce:	RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 734 767 592		
Poznámka:	Lupa vítána.		

FAUNA TŘETIHOR V OBLASTI CHEBSKA

Den:	čtvrtek 20. dubna 2023	Čas:	17:00
Místo:	Muzeum Cheb, Valdštejnská obrazárna (nám. Krále Jiřího z Poděbrad 493/4, Cheb).		
Náplň:	Komponovaný večer pořádaný s Odbornou společností Fauna-Flora u příležitosti vernisáže malé výstavy Fauna třetihor a vydání vlastního stejnojmenného sešitku poštovních známek. Krátkou přednášku a besedu na téma třetihorních obratlovců povede odborný poradce společnosti doc. RNDr. Václav Ziegler, CSc. Informace o novém projektu vlastních poštovních známek a příležitostných dopisnic představí předseda Odborné společnosti Fauna-Flora Václav Fiala. Chybět nebude malíř a ilustrátor Arnošt Hanák, který je autorem všech představovaných a vystavovaných kreseb a obrazů. V rámci večera proběhne křest nového sešitku vlastních známek Fauna třetihor, ve kterém je zobrazen i třetihorní chobotnatec <i>Deinotherium</i> , který pochází z lokality Horní Ves u Třebeně. Tento pro Chebsko významný druh je i námětem již vydané příležitostné prýtiskové dopisnice. Na vernisáži výstavy bude představena další zcela nová příležitostná dopisnice speciálně vydaná k této chebské výstavě. V plánu je i malá autogramiáda „otců“ všech vydávaných cenin – výtvarníka Arnošta Hanáka, autora námětu Václava Fialy a odborného poradce Václava Zieglera.		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 734 767 592		
Poznámka:	Všechny vydávané ceniny bude možné na vernisáži zakoupit.		

DEN ZEMĚ V KYNŠPERKU NAD OHŘÍ

Den: pátek 21. dubna 2023 **Čas:** 10:00–15:00

Místo: Park „U tří kaštanů“ u rybníka Sýkorák v Kynšperku nad Ohří (50°7'9"N, 12°32'18"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální. Možnost parkování v okolních ulicích a u městského sportoviště.

Náplň: Oslava Dne Země spojená s aktivitami na téma životní prostředí a ochrana přírody – soutěže, workshopy, seznámení s CHKO Slavkovský les.

Kontakt: E. Řezníčková, tel.: 608 538 991

Poznámka: Vhodné pro rodiny i školní kolektivy.

VODNÍ BEZOBRATLÍ AMERIKY U FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍ

Den: pátek 21. dubna 2023 **Čas:** 15:30

Místo: Sraz v 15:30 na parkovišti u kempu Jadran (50°6'58"N, 12°19'50"E).

Doprava: TAM: vlak Cheb (14:43) – Františkovy Lázně (14:50). Na místo srazu lze dojít po červené a následně po zelené turistické značce (pěšky cca 2,5 km).
ZPĚT: vlak Františkovy Lázně (17:08, 17:58, 18:12) – Cheb (17:15, 18:09, 18:19) a velké množství autobusů.

Trasa: Kolem rybníků a mokřin mezi rybníkem Amerika a městem Františkovy Lázně. Délka cca 2 km.

Náplň: Prozkoumáme bezobratlou faunu rybníků, tůňek i mokřin v lužním lese. Budeme-li mít štěstí, uvidíme chrostíky s jejich schránkami, bruslařky i vodoměrky, klešťanky, znakoplavky, bodule, vodní brouky, měkkýše či nymfy vážek. Děti i dospělí si budou moci sami vyzkoušet lov sítkou planktonkou a určování vodních bezobratlých podle obrázkového klíče, který bude k dispozici i na prodej. Bude zajištěn doprovodný program pro děti formou tematických her pro školáky i předškoláky. Nebojte se s dětmi přijít, určitě se nudit nebudou!

Průvodci: Libor Dvořák a Mgr. Kateřina Dvořáková (oba ZO ČSOP Kladská)

Kontakt: L. Dvořák, tel.: 608 172 434

Poznámka: Holinky do vody výhodou.

Z HISTORIE HRADŮ, MĚST, VSÍ DOUPOVSKA – JAKÉ BYLY A CO Z NICH DNES ZBÝVÁ

Den: pátek 21. dubna 2023 **Čas:** 17:00

Místo: Státní zámek Valeč, sál ve správní budově u zámku (Karlovarská 7, Valeč).

Náplň: Naši hosté budou hovořit o hradech, městech a vsích Doupovska, jaké byly a co z nich dnes zbývá. Těšit se můžete na spoustu zajímavých fotografií. Po přednášce se vypravíme do valečského zámku a podíváme se na nedávno vzniklou multimediální expozici gotických fresek, které se podařilo zachránit ze zaniklého hřbitovního kostela sv. Wolfganga ve městě Doupov.

Přednášející: Ing. arch. Jaroslav Pachner (autorizovaný architekt) a Hugo Sedláček (Oblastní muzeum v Chomutově)

Kontakt: M. Petrová, petrova.marketa@npu.cz

Poznámka: Další podrobnosti na www.zamek-valec.cz.

ZA JARNÍ KVĚTENOU Z MLADOTICE DO PLAS

Den:	sobota 22. dubna 2023	Čas:	9:10
Místo:	Sraz v 9:10 na železniční zastávce Mladotice.		
Doprava:	TAM: Plzeň hl.n. (8:17) – Třemošná u Plzně (8:31) – Kaznějov (8:51) – Mladotice zast. (9:06). ZPĚT: Plasy (13:01, 15:01, 17:01) – Kaznějov (13:08, 15:08, 17:08) – Třemošná u Plzně (13:28, 15:28, 17:28) – Plzeň, hl. n. (13:41, 15:41, 17:41).		
Trasa:	Vlaková zastávka Mladotice – Malovaná skála a okolí – Plasy.		
Náplň:	Exkurze zaměřená na jarní květenu. Projdeme svahy podél Střely od vlakové zastávky Mladotice přes Malovanou skálu do Plas. Je nutné počítat s náročnějším terénem, vhodná je zpevněná obuv. Celková délka trasy přibližně 10 km.		
Průvodce:	Ing. Lenka Pivoňková (Krajský úřad Plzeňského kraje), tel.: 605 434 912		
Kontakt:	I. Matějková, tel.: 604 570 387		
Poznámka:	Oblečení do terénu.		

OBOŽIVELNÍCI CHEBSKA, SEDM RYBNÍKŮ U VOJTANOVA

Den:	neděle 23. dubna 2023	Čas:	10:25
Místo:	Sraz v 10:25 na nádraží Vojtanov.		
Doprava:	TAM: vlak Cheb, vlakové nádr. (10:03) – Vojtanov (10:22), směr Plesná, Zwickau. ZPĚT: vlak Vojtanov (15:37, 17:37, 19:37) – Cheb (15:55, 17:55, 19:55).		
Trasa:	Vojtanov – přírodní rezervace U Sedmi rybníků – Vojtanov (délka asi 3 km).		
Náplň:	U Sedmi rybníků jsme byli na oboživelnicích naposledy v roce 2008. Od té doby se v této rezervaci mnohé událo. A co na to oboživelníci? Praktická ukázka poznávání oboživelníků Chebska, pozorování snůšek a oboživelníků přímo v terénu.		
Průvodci:	Jiří Mařík, Ing. Kateřina Maříková (oba 4. ZO ČSOP Cheb) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 734 767 592		
Poznámka:	Terénní obuv a oblečení.		

Rosnička zelená, 1. 5. 2019. Foto: J. Honomíchl.

Zápisy na Univerzitu třetího věku

Město: Tachov
Studijní obor: Umělecké směry minulosti a jejich odraz v Čechách a na Moravě
Zápisy: pondělí 19.6.2023 | 13.00 – 15.00
pondělí 11.9.2023 | 13.00 – 15.00
Místo: REVIS, Školní 1094, Tachov

Město: Mariánské Lázně
Studijní obor: Kapitoly z architektury
Zápisy: pondělí 19.6.2023 | 9.00 – 11.00
pondělí 11.9.2023 | 9.00 – 11.00
Místo: Správa CHKO Slavkovský les,
Hlavní třída 504, Mariánské Lázně

POPLATEK: 800,- Kč/rok

Poplatek za studium je nutno uhradit na zápise (pro úspěšné přihlášení ke studiu).

CO S SEBOU:

SOUČASNÍ STUDENTI
index + občanský průkaz

NOVÍ STUDENTI
pasovou fotku (pro vlepení do indexu) + občanský průkaz

**Podmínkou studia je starobní nebo plný invalidní důchod.
Změna programu vyhrazena.**

**Více info: tercova@revis-tachov.cz, www.revis-tachov.cz,
+420 374 774 413.**

ŠNECI, SLIMÁCI A JEJICH PŘÍBUZNÍ V BOTANICKÉ ZAHRADE

Den: pátek 28. dubna 2023

Čas: 16:00

Místo: Sraz v 16:00 u vstupu do botanické zahrady v Bečově nad Teplou.

Doprava: TAM: bus Karlovy Vary terminál (15:25) – Bečov (15:55), vlak Mariánské Lázně (14:39) – Bečov (15:24).
ZPĚT: bus Bečov (18:53, 19:32) – Karlovy Vary terminál (19:24, 19:57), vlak Bečov (17:27, 19:58) – Mariánské Lázně (18:11, 20:43).

Trasa: Po areálu botanické zahrady, cca 1 km.

Náplň: Šneci a slimáci v botanické zahradě nemusí být vždycky pro zahradníka pohroma, někteří si prostě jen tak občas kousnou, jiní se potravě zaměřují jinak, třeba na hnijící rostlinný odpad, houby nebo řasy, další jsou dokonce draví. Nahlédneme do fascinujícího světa měkkýšů v různých prostředích Bečovské botanické zahrady, v bažinatém okolí potůčku a tůňek ve svahu, na kmenech stromů, kamenných zidkách i skalách. Pro děti předškolního i školního věku budou připraveny různé šnečí hry a vyráběnky.

Průvodci: Libor Dvořák a Mgr. Kateřina Dvořáková (oba ZO ČSOP Kladská)

Kontakt: L. Dvořák, tel.: 608 172 434

Poznámka: Exkurze z cyklu bezobratlí obyvatelé botanické zahrady. Exkurze je bezplatná, ale účastníci platí běžný vstup do botanické zahrady. Délka exkurze dle zájmu a počasí dvě až tři hodiny.

JARNÍ PROHLÍDKA ŽIDOVSKÉHO HŘBITOVA V ÚBOČÍ

Den: neděle 30. dubna 2023

Čas: 15:00

Místo: Sraz v 15:00 na parkovišti pod hradem Boršengrýn u rybníčku v Úbočí (50°1'36"N, 12°33'37,5"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Krátká vycházka na židovský hřbitov a zpět (cca 500 m).

Náplň: Prohlídka židovského hřbitova s výkladem. Seznámení s historií židovského osídlení obce a okolí. Nahlédnutí do dokumentace židovského hřbitova a četba textů na vybraných náhrobcích.

Průvodce: Mgr. Lukáš Svoboda (Muzeum Karlovy Vary)

Kontakt: L. Svoboda, tel.: 739 204 981, svoboda@kvmuz.cz

Židovský hřbitov v Úbočí, 22. 6. 2021. Foto: L. Svoboda.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU VE FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍCH A CHEBU

Den: pondělí 1. května 2023 **Čas:** 7:00

Místo: Sraz v 7:00 na vlakovém nádraží Františkovy Lázně.

Doprava: TAM: vlak Cheb (6:32) – Františkovy Lázně (6:39), směr Aš.
ZPĚT: více možností, vlak, bus, MHD nebo pěšky.

Trasa: Procházka přes františkolázeňské parky k rybníku Amerika. Z Ameriky buď zpět do Františkových Lázní (trasa cca 6 km), nebo přes Klest, Komorní Hůrku a Stein do Chebu (trasa cca 11 km). Pravděpodobně se půjdou obě trasy, záležíet bude na počasí a zájmu účastníků.

Náplň: Ornitologická vycházka jarní přírodou s pozorováním ptáků, jejich určováním podle zpěvu.

Průvodci: Aleš Jelínek a Ing. Dětmar Jäger (Česká společnost ornitologická a 4. ZO ČSOP Cheb)

Kontakt: J. Brabec, tel.: 734 767 592

Poznámka: Obuv a oblečení do terénu, dalekohled vítán.

Sýkora modřinka. Foto: P. Korelus.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den: pondělí 1. května 2023 **Čas:** 8:00

Místo: Sraz v 8:00 na Ferdinandově kolonádě v Mariánských Lázních.

Náplň: Tradiční vycházka za ptačími hlasy spojená s odchytem ptáků do nárazových sítí. Přijďte si ptáky prohlédnout zblízka, poslechnout si o jejich životě a pozorovat jejich okroužkování. Pak vyrazíme na krátkou procházku po parku za poznáváním ptačího zpěvu.

Průvodci: RNDr. Pavel Jaška, Ph.D. a Mgr. Pavla Tájková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: P. Jaška, tel.: 602 213 347

Poznámka: Dalekohled vítán. Konec akce cca v 11 hod.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V HORŠOVSKÉM TÝNĚ

- Den:** pondělí 1. května 2023 **Čas:** 7:00
- Místo:** Sraz v 7:00 u brány do parku u starého obchodáku.
- Trasa:** Parkem, nenáročný terén (konec cca v 11:00).
- Náplň:** Procházka parkem s určováním druhů ptactva pohledem a podle zpěvu s výkladem průvodce.
- Průvodce:** Petr Lang (Horšovský Týn)
- Kontakt:** P. Lang, tel.: 728 013 280
- Poznámka:** Obuv a oblečení podle počasí, ne moc barevné (zelená, šedá nebo hnědá barva jsou nejlepší). Dalekohled vítán.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V HOLÝŠOVĚ

- Den:** pondělí 7. května 2023 **Čas:** 6:00
- Místo:** Sraz v 6:00 u radnice v Holýšově.
- Trasa:** Vycházka podél řeky Radbuzy a dále po staré betonové cestě k již neexistující obci Trubce (konec kolem 11 hodiny).
- Náplň:** Poznávání ptačích druhů podle zpěvu.
- Průvodce:** Libor Schröpfer (Holýšovský ornitologický klub)
- Kontakt:** L. Schröpfer, tel.: 732 370 036
- Poznámka:** Teplé oblečení, dalekohled a pevnou obuv s sebou. Vycházka se koná za každého počasí, občerstvení zajištěno.

VEČER SLAVÍKŮ V HORŠOVSKÉM TÝNĚ

- Den:** pondělí 7. května 2023 **Čas:** 19:00
- Místo:** Sraz v 19:00 na křižovatce pod sv. Annou na vršíčku na staré cestě na koupaliště, na začátku lípové aleje.
- Trasa:** Po „staré cestě“ podél Černého potoka na koupaliště Podhájí (konec cca po 21:00).
- Náplň:** Poslouchání zpěvu a pozorování slavíků obecných a ostatních ptáků, například cvrčilký zelené nebo cvrčilký říční, které žijí v nivě Černého potoka.
- Průvodce:** Petr Lang (Horšovský Týn)
- Kontakt:** P. Lang, tel.: 728 013 280
- Poznámka:** Oblečení podle počasí, ne moc barevné (zelená, šedá nebo hnědá barva je nejlepší). Dalekohled vítán.

ŠČÍTÁNÍ KUKAČEK NA KOMORNÍ HŮRCE

Den: pátek 12. května 2023 **Čas:** 12:00 až 17:00

Místo: Sraz kdykoliv během odpoledne v jámě Komorní Hůrky u Chebu (50°6'1"N, 12°20'22"E).

Doprava: TAM: vlastní nebo např. bus Cheb, aut. nádraží (13:10, 14:50) – Cheb, Komorní Dvůr (13:23, 15:03), bus směr Libá, Hazlov.
ZPĚT: pěšky do Chebu (cca 4,5 km) nebo pěšky do Františkových Lázní, Slatiny (2 km) a odtud busem (více možností).

Trasa: Jáma v NPP Komorní Hůrka.

Náplň: Letos již potřetí, tj. téměř tradiční, sčítání vstavačů kukaček (*Anacamptis morio*) s veřejností. A to opět na Komorní Hůrce, jedné z neznámějších lokalit tohoto druhu v České republice. Chcete se k nám letos přidat? Přijedte kdykoliv ve stanovém časovém rozmezí. Můžete se těšit na povídání o Komorní Hůrce a zdejší populaci zajímavé orchideje.

Průvodce: RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)

Kontakt: J. Brabec, tel.: 734 767 592

Poznámka: Obuv a oblečení do terénu.

Vstavač kukačka na Komorní Hůrce, klasická a bílá forma, 2. 5. 2018. Foto: J. Brabec.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V TACHOVĚ

Den: sobota 13. května 2023 **Čas:** 8:00

Místo: Sraz v 8:00 u kašny na náměstí Republiky v Tachově.

Trasa: Náměstí Republiky – nádvoří zámku – Husmannův Mlýn – Knižecí alej (cca 3 km, nenáročný terén).

Náplň: Vycházka za poznáváním ptačích hlasů. Za příznivého počasí ukázka odchytu ptáků do nárazových sítí a jejich kroužkování v Knižecí aleji, a také soutěže a hry pro dětské návštěvníky.

Průvodci: Mgr. Martin Liška (Muzeum Českého lesa v Tachově) a RNDr. Milena Prokopová, Ph.D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt: M. Prokopová, tel.: 725 724 956

Poznámka: Vycházka se koná za každého počasí, dalekohled výhodou.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V BOTANICKÉ ZAHRADĚ V BEČOVĚ NAD TEPLOU

Den:	sobota 13. května 2023	Čas:	8:00
Místo:	Sraz v 8:00 u vstupu (u pokladny) do Botanické zahrady v Bečově nad Teplou.		
Trasa:	Krátká procházka Botanickou zahradou a okolím Bečova (mírně náročný terén po zpevněných i nezpevněných cestách do 5 km).		
Náplň:	V botanické zahradě začneme ranní ukázkou odchytu a kroužkování ptáků. Poté se spolu vydáme na ornitologickou vycházku spojenou s pozorováními a určováními ptáku podle hlasu a vzhledu.		
Průvodci:	Mgr. Martin Těšický (Katedra zoologie, PřF UK a Česká společnost ornitologická) a MUDr. et Bc. Klára Těšická (Česká společnost ornitologická)		
Kontakt:	M. Těšický, tel.: 608 184 127, tesickym@natur.cuni.cz		
Poznámka:	<p>Do botanické zahrady se platí vstupné.</p> <p>V případě silného dlouhotrvajícího deště se akce nekoná. Pokud vlastníte, tak si vezměte s sebou dalekohled a atlas ptáků. Máte-li chytrý telefon, můžete si také dopředu nainstalovat aplikaci BirdNet či Merlin na určování ptačích hlasů.</p> <p>Po skončení exkurze si návštěvníci mohou botanickou zahradu samostatně prohlédnout, případně se zde občerstvit. Konec akce odhadován do 11. hodiny, ale lze se oddělit i dříve. Akce je pořádána ve spolupráci s ČSO a Botanickou zahradou v Bečově nad Teplou.</p>		

DEN OTEVŘENÝCH LESŮ V PŘÍRODNÍM PARKU ZELENOV

Den:	sobota 13. května 2023	Čas:	9:00
Místo:	Sraz na chatě Zelenov (49°24'55"N, 12°53'13"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: pouze individuální.		
Náplň:	Pro návštěvníky budou na naučné stezce připravena stanoviště, na kterých se dozví zajímavé informace o lese a zvěři. Zároveň budou na jednotlivých stanovištích pro děti připravené vědomostní a poznávací soutěže o zajímavé ceny. Během akce proběhne ukáзка práce tažných koní, návštěvníci se budou moci svěřt v koňském spřežení, či si opět špekáčky na ohni.		
Poznámka:	Sledujte www.domazlicke-lesy.cz .		

Den otevřených lesů, Zelenov, 18. 6. 2022. Foto: M. Kokaislová.

KVĚTNATÉ BUČINY V KARLOVĚ HVOZDU

Den: sobota 13. května 2023

Čas: 14:00

Místo: Sraz ve 14:00 v Karlových Varech u pramene Štěpánka v altánu Aloise Kleina (50°13'0"N, 12°53'24"E).

Doprava: TAM: MHD Karlovy Vary nebo vlastní, placené parkování v okolí Poštovního dvora.

ZPĚT: MHD Karlovy Vary nebo vlastní.

Trasa: Terénní vycházka za botanickými krásami květnatých bučin v přírodní rezervaci Karlův hvozd (délka 4–5 km). Trasa je připravena jako cca tříhodinový okruh s návratem na výchozí místo. Většina trasy povede po stezkách s odbočkami do svažitého terénu, doporučují se proto pohorky.

Náplň: Detailně prozkoumáme botanicky nejzajímavější část karlovarských lázeňských lesů v nedávno vyhlášené přírodní rezervaci Karlův hvozd. Budeme mít možnost shlédnout jarní floristický aspekt s kyčelnicemi, kokoříky či rašícími liliemi. Dozvíme se, co je to helokrén, jak se pozná jeden mokřýš od druhého, proč přeslička luční roste výhradně na břehu potoků. Zaposloucháme se do hlasů hájového ptactva, povíme si o historii lesů v okolí Karlových Varů a můžeme podiskutovat o jejich budoucnosti. Jako bonus na závěr si ukážeme, jak může striktně vápnomilná kapradina sleziník zelený růst na kyselé žulové skalce.

Průvodce: Mgr. Vladimír Melichar (pověřený karlovarský zastupitel pro biodiverzitu)

Kontakt: V. Melichar, tel.: 606 405 384

SKVOST CHEBSKA – KUKAČKOVÁ PASTVINA U PALIČE

Den: neděle 14. května 2023

Čas: 10:10

Místo: Sraz v 10:10 na vlakové zastávce Lipová u Chebu.

Doprava: TAM: vlak Cheb (9:59) – Lipová (10:08).

ZPĚT: vlak Lipová (16:31, 18:31) – Cheb (16:38, 18:38).

Trasa: Lipová, vlaková zastávka – podél Stebnického potoka až na soutok s Hamerským potokem – od soutoku po cyklostezce směr Nový Svět – průsekem elektrického vedení na pastviny pod Paličským vrchem (hlavní cíl) – po pastvinách do Doubravy – Lipová, vlaková zastávka (celkem cca 9–10 km).

Náplň: Vydejte se s námi za květenou romantického údolí Stebnického potoka a zejména na třetí nejbohatší lokalitu vstavače kukačky (*Anacamptis morio*) v celé České republice. Dlouho se ochranářům ukrývajícím lokalita byla objevena díky místním rodákům až před třemi lety. Od té doby prodělala dramatický vývoj. Jak to na ní vypadá dnes?

Průvodci: RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb) a Mgr. Přemysl Tájek (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: J. Brabec, tel.: 734 767 592

Poznámka: Obuv a oblečení do terénu, lupa vítána.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V MECLOVĚ

Den:	neděle 14. května 2023	Čas:	7:00
Místo:	Sraz v 7:00 u obecního úřadu v Meclově.		
Trasa:	Parkem, nenáročný terén (konec cca v 10:00).		
Náplň:	Nenáročná procházka s určováním druhů ptactva pohledem a podle zpěvu s výkladem průvodce (délka cca 3 hodiny).		
Průvodce:	Petr Lang (Horšovský Týn)		
Kontakt:	P. Lang, tel.: 728 013 280		
Poznámka:	Obuv a oblečení podle počasí, ne moc barevné (zelená, šedá nebo hnědá barva jsou nejlepší). Dalekohled vítán, děti taky.		

PŘÍRODA A HISTORIE POHRANIČÍ U PLEŠE

Den:	neděle 14. května 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 u restaurace na Pleši (49°32'35"N, 12°36'38"E).		
Trasa:	Okruh z Pleše do Pleše podél státní hranice o délce cca 12 km.		
Náplň:	Vycházka pořádaná ve spolupráci s CeBB Schönsee nás zavede za přírodou a historií pohraničí u Pleše. Na hraničním přechodu Friedrichshäng se potkáme s německou částí výpravy. Prohlédneme si německou osadu Bügellohe a bývalou rotu Václav, zaniklé mlýny Zankmühle a Veský mlýn, povíme si o poválečném vysídlování obcí. Seznámíme se s příběhem falešných hraničních znaků, které se na hranicích objevily jako umělecké dílo. Navštívíme přírodní památku Veský mlýn a její rostlinné a živočišné obyvatelé. Pohlédneme do krajiny z rozhledny Ebene. Výklad bude doplněn tištěnými dobovými fotografiemi a mapkami.		
Průvodce:	Antonín Hříbal (Tachovský deník)		
Kontakt:	A. Hříbal, tel.: 724 953 691 a D. Hlinková, tel.: 737 998 099		
Poznámka:	Zajištěn simultánní překlad do německého jazyka. Akce se koná za každého počasí. Vhodné i pro turisty s hůlkami, kočárky nechte ale doma.		

Vycházka k Pleši, 27. 9. 2020. Foto: M. Prokopová.

DO MARIÁNSKOLÁZEŇSKÝCH PARKŮ NEJEN ZA ORCHIDEJEMI

Den: středa 17. května 2023

Čas: 15:30

Místo: Sraz v 15:30 u Rudolfova pramene v Mariánských Lázních.

Trasa: Krátká nenáročná trasa po upravených cestách parku a po mokřadní louce.

Náplň: Návštěva parků v Mariánských Lázních s loukami a mokřady a jejich typickými druhy včetně našich planě rostoucích orchidejí. Pojdme se podívat, jaké skvosty rostou přímo za našimi humny. Pomozte nám i letos spočítat rozkvetlé orchideje.

Průvodci: Mgr. Přemysl Tájek a Mgr. Jana Rolková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: J. Rolková, tel.: 724 380 021

Poznámka: Obuv a oblečení do terénu, louka může být dosti vlhká. Délka exkurze cca 2 hod.

ČESKÝ KŘEMENNÝ VAL U CHODOVA POHLEDEM BOTANIKA A GEOLOGA

Den: pátek 19. května 2023

Čas: 9:00

Místo: Sraz v 9:00 na zastávce vlaku v Trhanově.

Trasa: TAM: vlak Plzeň, hl. n. (7:11) – Domažlice (7:59), vlak Domažlice (8:28) – Trhanov (8:40).
ZPĚT: vlak Havlovice (14:23, 15:38, 16:23, 18:23) – Trhanov (14:27, 15:42, 16:27, 18:27); vlak Havlovice (15:16, 17:39) – Domažlice (15:24, 17:47), vlak Domažlice (15:28, 18:01) – Plzeň, hl. n. (16:40, 18:47).

Náplň: Botanicko-geologická vycházka zaměřená na geologický fenomén Český křemenný val v přírodní památce Chodovské skály a mokřadní flóru přírodní památky Louka u Šnajberského rybníka (cca 5 km).

Průvodci: Mgr. Ivona Matějková (Západočeské muzeum v Plzni) a Václav Pachl (L&B Minerals, s.r.o.), tel.: 602 124 759

Kontakt: D. Hlinková, tel.: 737 998 099

Poznámka: Obuv a oblečení do terénu.

ZA ORCHIDEJEMI A OBOŽIVELNÍKY DO ČERNICKÉHO MOKŘADU

Den: sobota 20. května 2023

Čas: 9:00

Místo: Sraz v 9:00 v Plzni na konečné zastávce trolejbusu č. 13 u NC Olympia.

Trasa: Nenáročná vycházka do Černického mokřadu (délka cca 3 km).

Náplň: V hlavní roli prstnatec májový. Dozvíte se o něm mnoho zajímavých informací, včetně sledování jejího výskytu a vhodném obhospodařování. Samozřejmostí je pozorování dalších mokřadních rostlin a oboživelníků.

Průvodce: Ing., Mgr. Daniela Hlinková (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt: D. Hlinková, tel.: 737 998 099

Poznámka: Oblečení do terénu a nepromovaná obuv (ideálně holinky).

DO NEBESKÝCH LESŮ NPR NEBESA

Den:	sobota 20. května 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 u vstupu do NPR Nebesa pod vrchem Nebesa-Himlíštejn (od Stráže nad Ohří po zelené turistické znače).		
Doprava:	TAM: vlak Karlovy Vary (9:09) – Klášterec nad Ohří (9:48) nebo individuálně (parkoviště v obci u řeky). ZPĚT: vlak Klášterec nad Ohří (14:06, 14:40, 16:06) – Karlovy Vary (14:44, 15:25, 16:44) nebo individuálně.		
Trasa:	NPR Nebesa (délka cca 8 km; středně náročné – místy prostup terénem a pohyb do kopce).		
Náplň:	Exkurze po „Nebesky“ pěkných lesích v národní přírodní rezervaci Nebesa. Nakoukneme pod plášť starých bučin a poodhalíme společně jejich tajemství. Jak tady les funguje? Co tu žije a roste? Proč je zde vyhlášena rezervace? Vycházka se koná k příležitosti Evropského dne chráněných území (24. května).		
Průvodce:	Ing. Petr Jiskra (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Jiskra, tel.: 724 705 654		
Poznámka:	Je nutné mít oblečení a obuv do terénu, dále svačinu a dostatek tekutin.		

NPR Nebesa. Foto: P. jiskra.

ZA VALEČSKOU KVĚTENOU

Den:	sobota 20. května 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 v zámeckém parku Valeč u infocentra a kavárny Prádelna.		
Doprava:	TAM a ZPĚT: pouze individuální.		
Trasa:	Okolí Valče (délka trasy cca 15 km).		
Náplň:	V rámci cyklu Valeč – brána Doupova proběhne již tradiční náročnější celodenní botanická exkurze za poklady květeny v okolí Valče.		
Průvodce:	Daniel Koutecký (Severočeská pobočka České botanické společnosti)		
Kontakt:	D. Koutecký, tel.: 736 741 904		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, doporučujeme si vzít s sebou svačinu. Další podrobnosti k programu budou včas upřesněny na www.zamek-valec.cz .		

ZA ORCHIDEJEMI, HADCI A SLEZINÍKY

Den: neděle 21. května 2023 **Čas:** 9:00

Místo: Sraz v 9:00 na zastávce vlaku v Poběžovicích.

Doprava: TAM: vlak Plzeň, hl. n. (7:11) – Domažlice (7:59), vlak Domažlice (8:06) – Poběžovice (8:37).
ZPĚT: vlak Poběžovice (13:21) – Domažlice (13:52), vlak Domažlice (14:01) – Plzeň, hl. n. (14:47); vlak Poběžovice (15:32) – Holýšov (16:12), vlak Holýšov (16:22) – Plzeň, hl. n. (16:47); bus Poběžovice, žel. st. (17:02) – Plzeň, terminál (18:25).

Trasa: Nenáročná trasa cca 11 km.

Náplň: Z Poběžovic kolem opraveného židovského hřbitova do PR Drahotínský les s ukázkou vzácných sleziníků. Poté lesem na Hvozdňanskou louku, která je v tomto období plná orchidejí. Odtud do osady Lačná k tůním a alejím z programu PPK. Z Lačné starou polní cestou do restaurace v Hoře Sv. Václava. Po občerstvení zpět do Poběžovic.

Průvodci: Mgr. Markéta Kašparová a Bc. Miroslav Žižka (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt: M. Žižka, tel.: 725 724 957

Poznámka: Obuv a oblečení do terénu.

Zimostrázek alpský v Drahotínském lese. Foto: D. Hlinková.

FILIPOHORSKÉ POLOPŘIROZENÉ LOUKY

Den: neděle 21. května 2023 **Čas:** 10:00

Místo: Sraz v 10:00 na Filipově Hoře (střed obce, turistický přístřešek, 49°22'51"N, 12°55'30"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Pochůzka loukami v okolí obce v délce cca 4 km.

Náplň: Posoudíme druhovou pestrost různých typů luk a jejich způsob obhospodařování.

Průvodce: Jiří Sladký (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt: J. Sladký, tel.: 728 496 065

Poznámka: Exkurze se koná za každého počasí (s sebou nepromokavou obuv i oděv), botanické lupy vítány.

MOKŘADNÍ VEGETACE POSTŘEKOVSKÝCH RYBNÍKŮ

- Den:** pondělí 22. května 2023 **Čas:** 9:00
- Místo:** Sraz v 9:00 na vlakové zastávce v Postřekově.
- Doprava:** TAM: vlak Plzeň, hl. n. (7:11) – Domažlice (7:59), vlak Domažlice (8:28) – Postřekov (8:48).
ZPĚT: vlak Postřekov (13:00, 15:03) – Domažlice (13:21, 15:24), vlak Domažlice (13:26, 15:28) – Plzeň, hl. n. (14:40, 16:40).
- Trasa:** Od zastávky k rybníkům a zpět.
- Náplň:** Uvidíme vrby, ostřice, možná nějaké vstavače.
- Průvodce:** Vojtěch Adamec (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)
- Kontakt:** V. Adamec, tel.: 724 241 150
- Poznámka:** Obujte si nepromokavou obuv.

TERÉNNÍ SEMINÁŘ OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ 2021–2027

- Den:** 2. polovina května 2023 **Čas:** 10:00–13:00
- Místo:** Lázeňské lesy Karlovy Vary.
- Doprava:** TAM a ZPĚT: pouze individuální. V místě možnost parkování.
- Náplň:** Terénní seminář, letos se zaměřením na tůňe a malé vodní nádrže, je vhodný pro zpracovatele žádostí, projektanty, zástupce obcí a krajů a ostatní zadatele, zejména zemědělské subjekty, lesní hospodáře a vlastníky půdy, kteří připravují či mají zájem podat žádost do Operačního programu Životní prostředí 2021–2027.
- Kontakt:** J. Popelková, tel.: 725 783 917
- Poznámka:** Bude se konat v pracovní den. Přizpůsobte své oblečení a obuv aktuálnímu počasí. Pro účast na semináři je nutné se předem přihlásit (více na slavkovskyles.nature.cz).

SKLÁŘSKOU STEZKOU POHLEDEM ZOOLOGA

- Den:** sobota 27. května 2023 **Čas:** 10:00
- Místo:** Sraz v 10:00 u rozcestníku ve Staré Knížecí Huti (49°43'18"N, 12°28'8"E).
- Doprava:** TAM a ZPĚT: pouze individuální.
- Trasa:** Cca 7 km po trase naučné stezky s odbočkami k rybníkům a tůňám.
- Náplň:** Projdeme si naučnou stezku Sklářství v okolí Lesné se zaměřením na zoologii (hmyz, obojživelníci, plazi), tj. všechno, co nestihne utéct, odplazit se či uletět.
- Průvodce:** Mgr. Zuzana Blažková (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)
- Kontakt:** Z. Blažková, tel.: 605 111 755
- Poznámka:** Terénní obuv, repelent a svačinu s sebou. V případě špatného počasí (zima a déšť) se exkurze ruší.

HMYZÍ SVĚT NA BÝVALÉM VOJENSKÉM CVIČIŠTI ANEB NA CECHU TO ŽIJE

Den: pátek 2. června 2023

Čas: 15:50

Místo: Sraz v 15:50 před rozhlednou na Panském vrchu.

Doprava: TAM: bus Mariánské Lázně (15:20) – Drmoul, Panský vrch (15:39).
ZPĚT: bus Drmoul, Panský vrch (17:44, 19:04) – Mariánské Lázně (18:00, 19:20).

Trasa: Terénem i po cestách bývalého vojenského cvičiště Cech Svatého Víta, délka cca 2–3 km.

Náplň: Budeme pátrat po motýlech, čmelácích a dalším hmyzu sedícím na rostlinách, listí i holé zemi. Travniny, byliny i dřeviny budeme smýkat entomologickou sítkou a pokusíme se demonstrovat úžasnou bohatost této lokality danou širokým spektrem stanovišť – suché i vlhké louky, okraj lesa, břeh rybníka, krátkostébelná stanoviště, obnažená půda... Tato lokalita téměř při každé návštěvě něčím překvapí, třeba se dočkáme i na naší společné exkurzi. Bude zajištěn doprovodný program pro děti formou tematických her pro školáky i předškoláky. Nebojte se s dětmi přijít, určitě se nudit nebudou! Předpokládaný konec v 17:30.

Průvodci: Libor Dvořák a Mgr. Kateřina Dvořáková (oba ZO ČSOP Kladská)

Kontakt: L. Dvořák, tel.: 608 172 434

RYSÍ DEN

Den: čtvrtek 8. června 2023

Čas: 13:00–16:00

Místo: Dům přírody Českého lesa v Klenčí pod Čerchovem (býv. Stará pošta).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: Přijďte s námi strávit den s rysem ostrovidem, naší největší kočkovitou šelmou. Připraveny jsou pro vás přednáška a tvořivá dílna.

Přednášející: RNDr. Martin Strnad (AOPK ČR)

Kontakt: D. Hlinková, tel.: 737 998 099

Poznámka: Podrobnější informace budou sděleny před konáním akce na cesky-les.nature.cz.

ČERVEN

Arnika, přírodou a historií Karlovarského kraje

Zajímáte se o Váš region, získávejte informace pravidelně až domů!

Časopis své čtenáře seznamuje s přírodou a historií Slavkovského lesa a Karlovarského kraje už více než 45 let. Přestože časopis nemá ambice vědecky laděného časopisu, poutavou formou pravidelně přináší množství jinde nepublikovaných cenných „badatelských“ sdělení z různých oborů. Vychází dvakrát ročně.

Arniku si můžete objednat na mailové adrese redakce.arnika@email.cz nebo na tel. 776 016 129.

www.casopis-arnika.cz

BOTANICKO-HYDROBIOLOGICKÁ EXKURZE POVODÍM MALESICKÉHO POTOKA

Den:	neděle 11. června 2023	Čas:	10:30
Místo:	Sraz v 10:30 v obci Chotíkov na autobusové zastávce Chotíkov.		
Doprava:	TAM: bus Plzeň, terminál (10:10) – Chotíkov (10:29). ZPĚT: bus Chotíkov (14:31, 15:30, 16:49, 17:29) – Plzeň, terminál (14:48, 15:48, 17:06, 17:47).		
Trasa:	Chotíkov – horní tok Malesického potoka – Chotíkov. Celková délka trasy je přibližně 4 km.		
Náplň:	Okružní trasa do okolí Chotíkova. Při exkurzi se zaměříme na horní tok Malesického potoka pod Krkavcem. Seznámíme se s jeho historií a krajinnými úpravami, které vedly k citelným zásahům do vodního režimu (například vodního toku, odvodnění krajiny). Rovněž bude prozkoumána místní květena. Po skončení exkurze možnost občerstvení v cyklobufetu Na Štuperku.		
Průvodci:	MUDr. Petr Lejško (hydrobiologie, Živá krajina Plzeňský kraj, z. s.); Ivona Matějková (botanika, Západočeské muzeum v Plzni)		
Kontakt:	I. Matějková, tel.: 604 570 387		
Poznámka:	Oblečení do terénu, je vhodná vodě odolná obuv.		

SETKÁNÍ S HMYZEM V BOTANICKÉ ZAHRADE

Den:	pátek 16. června 2023	Čas:	16:00
Místo:	Sraz v 16:00 u vstupu do botanické zahrady v Bečově nad Teplou.		
Doprava:	TAM: bus Karlovy Vary terminál (15:25) – Bečov (15:55), vlak Mariánské Lázně (14:39) – Bečov (15:24). ZPĚT: bus Bečov (18:53, 19:32) – Karlovy Vary terminál (19:24, 19:57), vlak Bečov (17:27, 19:58) – Mariánské Lázně (18:11, 20:43).		
Náplň:	Botanická zahrada je prostor záměrně ovlivňovaný člověkem směrem k velké pestrosti biotopů. Vznikají tak místa, která vyhovují různému hmyzu. Co najdeme pod vlhkými skalami, v sadu starých odrůd, ve smrkové monokultuře či stepní výsadbě? Na to nám odpoví toulání po zahradě s entomologickou sítí. Bude zajištěn doprovodný program pro děti formou tématických her pro předškolní i školní děti. Děti si také vyzkoušejí lov hmyzu smýkačkami, úlovky budou moci pozorovat v krabičkách s lupou. Nebojte se s dětmi přijít, trasa je nenáročná a určitě se nudit nebudou!		
Průvodci:	Libor Dvořák a Mgr. Kateřina Dvořáková (oba ZO ČSOP Kladská)		
Kontakt:	L. Dvořák, tel.: 608 172 434		
Poznámka:	Do botanické zahrady se platí vstupné. Délka exkurze dvě až tři hodiny. Exkurze z cyklu bezobratlí obyvatelé botanické zahrady. Exkurze je bezplatná, ale účastníci platí běžný vstup do botanické zahrady.		

ZA ZAJÍMAVOSTMI PR BYSTŘICE

Den: sobota 17. června 2023

Čas: 9:00

Místo: Sraz v 9:00 v Peci po Čerchovem u obecního úřadu.

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Cca 6 km tam i zpět po zpevněné lesní cestě. A cca 2 km po lesních porostech přírodní rezervace.

Náplň: Procházka po přírodní rezervaci Bystřice, kde je možné vidět lesní porosty tzv. hercynské směsi, které jsou ponechány bez zásahů. Procházka bude doplněna výkladem botanicky.

Průvodci: Mgr. Markéta Kašparová a Bc. Miroslav Žižka (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt: M. Žižka, tel.: 725 724 957

Poznámka: Oblečení do terénu, pevná obuv, svačinu.

ZA PŘÍRODOU DO PROSTORU VOJENSKÉ STŘELNICE DOLNÍ ŽANDOV

Den: sobota 17. června 2023

Čas: 9:30

Místo: Sraz v 9:30 v Kynžvartu u sochy sv. Vavřínce ve Vrchlického ulici.

Doprava: TAM: vlak Mariánské Lázně (8:15) – Lázně Kynžvart (8:21); Cheb (7:19) – Lázně Kynžvart (7:36) a od nádraží přesun pěšky cca 50 min. nebo individuálně vlastní, možnost parkování ve městě.
ZPĚT: vlak Lázně Kynžvart (13:36, 15:36, 17:36) – Mariánské Lázně (13:43, 15:43, 17:43), Lázně Kynžvart (14:22, 16:22) – Cheb (14:38, 16:38).

Trasa: Z Kynžvartu po cestě Na Richardce do prostoru vojenské střelnice Dolní Žandov, dle zájmu a času průchod nivou Lipoltovského potoka do Úbočí s návštěvou židovského hřbitova a zříceniny hradu, zpět do Kynžvartu po cestě nad golfovým hřištěm až do města. Změna trasy vyhrazena; délka cca 10 km; středně náročné – místy prostup terénem mimo cesty a pohyb v mokřadu.

Náplň: Lesnicko-botanická vycházka do oblastí bývalé vojenské střelnice Dolní Žandov s ukázkami zdejších zajímavých a vzácných biotopů s jejich chráněnými obyvateli. Prohlédneme si dříve nepřístupné plochy. Uvidíme, jaké managementy tu jsou prováděny. Co lze pro přírodu dělat vojenskou technikou? Povíme si také o pohnuté historii navštívených míst a o tom, jak se snoubí příroda s lidskými aktivitami přetvářejícími tuto krajinu.

Průvodci: Mgr. Jana Rolková a Ing. Tomáš Fiala (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: J. Rolková, tel.: 724 380 021

Poznámka: Je nutné oblečení a obuv do terénu, dále svačinu a dostatek tekutin.

NECH BROUKA ŽÍT

Den:	sobota 17. června 2023	Čas:	11:00
Místo:	Sraz v 11:00 u infocentra, Environmentální institut Srdce Poohří, Osvinov (50°21'17,5"N, 13°01'53,2"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: pouze individuální.		
Náplň:	Protože se Srdce Poohří věnuje mimo jiné užovce stromové, budou mít návštěvníci možnost seznámit se i s jejím životem. Hlavní náplní však budou různé druhy brouků a problematika jejich ochrany. Součástí akce bude výstava fotografií brouků, dětský koutek s motivem brouka Pytlíka Ondřeje Sekory a broučků Jana Karafiáta. A k tomu všemu nám bude hrát, jak jinak, kapela Beatles.		
Průvodci:	Mgr. Petr Šípek, Ph.D. (PřF UK Praha), Ing. Radka Musilová, Ph.D. a Karel Janoušek (Environmentální institut Srdce Poohří)		
Kontakt:	K. Janoušek, tel.: 602 491 026 a R. Musilová, tel.: 776 827 776		
Poznámka:	V místě konání jsou omezené možnosti parkování.		

KVĚTY OHŘE Z RAFTU (PRO PLAVCE A NADŠENCE)

Den:	sobota 17. června 2023	Čas:	9:30
Místo:	Sraz v 9:30 v Nebanicích u mostu přes Ohři.		
Doprava:	TAM: pouze individuální, případně po domluvě. ZPĚT: zajistíme dopravu řidičů pro auta do Nebanic, popř. po domluvě.		
Trasa:	Nebanice – Kynšperk nad Ohří – Šabina (na raftech po Ohři).		
Náplň:	Vodní botanik Jarda Rydlo prohlásil o Ohři, že je „nejzakytkovanější českou řekou“. Toto tvrzení si lze ověřit nejlépe prakticky v meandrech či ve slepých ramenech horního toku Ohře s typickou vodní vegetací. Ve vodě a v jejím okolí žije také mnoho zajímavých zvířat, i na ty tentokrát dojde.		
Průvodci:	Ing. Petr Uhlík, RNDr. Jaroslav Michálek (oba Muzeum Sokolov), RNDr. Jan Matějů, Ph.D. (Muzeum Karlovy Vary) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 734 767 592		
Poznámka:	Pouze pro plavce! Každý z přihlášených účastníků svým přihlášením potvrzuje, že je plavcem a uvědomuje si rizika spojená s pohybem na řece. Vzhledem k charakteru exkurze je omezena její kapacita. K dispozici bude 18 míst na třech šestimístných raftech. Na jejich zapůjčení se musíme složit. V ceně jsou pádla a vesty pro dospělé. Vzhledem ke ztíženému pohybu po řece (špatně se staví v proudu), bude omezen počet účastníků exkurze i na případných vlastních plavidlech. Podrobné informace budou zaslány pouze přihlášeným účastníkům. Hlaste se s předstihem u J. Brabce (jiri.brabec@muzeumcheb.cz, popř. tel.: 734 767 592), a to nejpozději do 12. 6. 2023. Platí: „Kdo dřív přijde, ten dřív mele.“		

NPR ROLAVSKÁ VRCHOVIŠTĚ – KLENOT KRASLICKA

Den: sobota 24. června 2023

Čas: *

Místo: Sraz na návsi v Přebuzi.

Doprava: TAM i ZPĚT pouze individuální; po předchozí domluvě s organizátorem možnost spolujízdy.

Trasa: Přesun auty na Rolavský vrch (Kranisberk), odtud pěšky na vybrané vrchoviště a cínový důl Rolava, podle počasí a domluvy i rybník Lícha s přilehlým prameništěm.

Náplň: Na trase uvidíme typickou vegetaci vrchoviště a vzácné rostliny a lišejníky sukcesně mladých ploch na cínovém dolu Rolava.

Průvodce: Ing. Petr Uhlík, Muzeum Sokolov

Kontakt: Petr Uhlík; uhlik@muzeum-sokolov.cz ; tel. 720 507 547

Poznámka: * čas bude upřesněn přihlášeným zájemcům před akcí.
Pro vstup do národní přírodní rezervace je udělena na tuto akci výjimka pro omezený počet účastníků. Proto je nutné se na tuto akci předem přihlásit u Petra Uhlíka (tel. 720 507 547) nebo lépe e-mailem uhlik@muzeum-sokolov.cz.

Obuv do podmáčeného terénu a pláštěnku sebou. Vzhledem k podmáčenému a poddolovanému terénu zanechtejte, prosím, děti a domácí mazlíčky doma.

Prameniště Rolavy, 25. 6. 2022. Foto: R. Viduna.

MOTÝLI ŠIBENÍKU

Den: sobota 24. června 2023

Čas: 10:00

Místo: Sraz v 10:00 na přimdském náměstí u kašny.

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Z Přimdy na vrch Šibeník a zpět (délka cca 2 km).

Náplň: Pod šibenicí to žije. Vrch Šibeník za Přimdou láká výhledy do kraje, má svou zajímavou historii, ale také faunu a flóru. Nás bude zajímat fauna, a to především ta motýlí.

Průvodce: Mgr. Zuzana Blažková (AOPK ČR)

Kontakt: Z. Blažková, tel: 605 111 755

Poznámka: Terénní obuv, repelent a svačinu s sebou. V případě špatného počasí (zima a déšť) se exkurze ruší. Sledujte ceskyles.nature.cz.

ZA OBOJŽIVELNÍKY V PR U SEDMI RYBNÍKŮ

Den:	sobota 15. července 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 u vstupu na křižovatce cest k PR U Sedmi rybníků (Vojtanov) (50°9'36"N, 12°20'47"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: pouze individuální (příjezd autem odbočením ze silnice Františkovy Lázně, Seníky – Starý Rybník). Na místě možnost parkování osobních aut u zpevněné štěrkové cesty k rybníkům poblíž informačního panelu.		
Trasa:	Od parkovacího místa srazu do PR U Sedmi rybníků (celková délka do 3 km, nenáročná, většinou pohyb po cestách a hrázích, ale místy mokré stanoviště či prostup mokřadní vegetací).		
Náplň:	Povídání s živými ukázkami i s odchycem obojživelníků a plazů lokality – živočichné pasti, sítkování vodních nádrží v PR U Sedmi rybníků. Představení managementu rybníků. Při teplém počasí možnost cachtání v mělkých rybnících i pro děti (vstup na vlastní nebezpečí za doprovodu rodičů).		
Průvodci:	Ing. David Blažek a Ing. Jan Mávr (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	D. Blažek, tel.: 734 647 241		
Poznámka:	Je nutné oblečení a obuv do terénu, dále svačinu a dostatek tekutin. Partnerem akce je Projekt RAGO, ENKI, o. p. s.		

ŽIVOT TŮNÍ SOOSU A JEJICH OKOLÍ – KATEŘINA

Den:	sobota 22. července 2023	Čas:	10:20
Místo:	Sraz v 10:20 na parkovišti na Soosu u krámků s minerály (50°8'47,4"N, 12°24'7,2"E). Parkoviště se nachází cca 200 m od vlakové zastávky Nový Drahov (cca 200 m od parkoviště na Soosu).		
Doprava:	TAM: vlak Cheb (9:57) – Nový Drahov (10:10). ZPĚT: vlak Nový Drahov (13:45, 15:43, 17:16) – Cheb (13:58, 15:56, 17:29).		
Trasa:	Hájek – Kateřina – pěšinou po hranici NPR Soos k tůním východně osady Kateřina a zpět (délka cca 3–4 km; částečně mimo cesty).		
Náplň:	Exkurze k tůním vzniklým po těžbě jílu, v současnosti však již se zcela přírodním vzhledem. Ve vrcholném létě se v těchto tůních a jejich okolí nachází velké množství živočichů a rostlin. Co v nich žije prozkoumáme pomocí několika zoologických metod. Pokud bude dobrý rok, můžeme se též těšit na porosty masožravých bublinek.		
Průvodci:	RNDr. Jan Matějů, Ph.D. (Muzeum Karlovy Vary) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 734 767 592		
Poznámka:	Holínky nebo průtočnou obuv sebou, terénní oblečení. Vhodné i pro rodiny s pozornými a poslušnými dětmi.		

ZA RYBAMI A VODNÍM PLANKTONEM DO PR U SEDMI RYBNÍKŮ

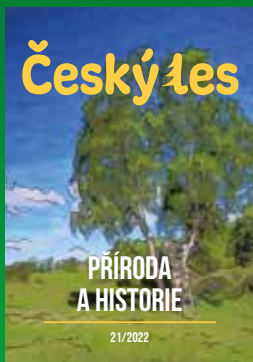

Den:	sobota 29. července 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 u vstupu na křižovatce cest k PR U Sedmi rybníků (Vojtanov) (50°9'36"N, 12°20'47"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: pouze individuální (příjezd autem odbočením ze silnice Františkovy Lázně, Seníky – Starý Rybník). Na místě možnost parkování osobních aut u zpevněné štěrkové cesty k rybníkům poblíž informačního panelu.		
Trasa:	Od parkovacího místa (srazu) do PR U Sedmi rybníků (celková délka do 3 km, nenáročná, většinou pohyb po cestách a hrázích, ale místy mokré stanoviště či prostup mokřadní vegetací).		
Náplň:	Hydrobiologická vycházka za zajímavostmi života pod vodní hladinou na vodních nádržích PR U Sedmi rybníků. Povíme si o rybách a vodním planktonu, mikroskopických živočišných žijících ve vodě. Vycházka kolem vodních ploch a odběr vzorků v terénu, praktická ukázka měření v ukazatelů vodního prostředí. Na navštívených nádržích budeme lovit vzorky planktonu, případně ryb, a rámcově zhodnotíme jejich ekologický stav. Při teplém počasí možnost cachtání v mělkých rybnících i pro děti (vstup na vlastní nebezpečí za doprovodu rodičů).		
Průvodci:	Ing. Jiří Sikora (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les) a Ing. Marek Baxa, Ph.D. (ENKI, o. p. s.)		
Kontakt:	J. Sikora, tel.: 702 004 954		
Poznámka:	Je nutné oblečení a obuv do terénu, dále svačinu a dostatek tekutin. Partnerem akce je Projekt RAGO, ENKI, o. p. s.		

ČERVENEC

Český les průvodce přírodou a historií

Informace o regionu pravidelně až domů!

ČESKÝ LES

Tento titul má svojí, i když ne dlouhou, tradici. Jako průvodce přírodou a historií Českého lesa vyšel poprvé v roce 2006. Každoročně se tak můžete začíst do zajímavých informací o regionu, ve kterém žijete.

Český les objednávejte na mailové adrese ceskyles@nature.cz nebo na tel. 728 496 075.

ARCHEOLOGICKÉ LÉTO – VYCHÁZKA S ARCHEOLOGY Z TŘEBENĚ DO ŽÍROVIC A FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍ

Den: sobota 5. srpna 2023

Čas: 10:15

Místo: Sraz v 10:15 na vlakové zastávce v Třebeni.

Doprava: TAM: vlak Cheb (9:57) – Třebeň (10:07).
ZPĚT: bus Františkovy Lázně (14:30, 14:33, 14:55, 15:33) – Cheb (14:40, 14:50, 15:10, 15:50), vlak Františkovy Lázně (15:47, 16:12) – Cheb (15:55, 16:19).

Trasa: Z obce Třebeň do Nového Drahova, následně na mohylové pohřebiště u Žirovic. Výlet zakončíme před nádražím ve Františkových Lázních. Délka trasy cca 10 km; předpokládaný konec do 14:15.

Náplň: Vycházka po archeologických lokalitách v části Chebské pánve. V obci Třebeň navštívíme několik historických pohřebišť a prohlédneme si chebskou lidovou architekturu v Novém Drahově. Hlavním cílem je pak mohylové pohřebiště z mladší doby bronzové u Žirovic.

Průvodci: Mgr. Michal Beránek a Bc. Klára Hanáková (oba Muzeum Cheb)

Kontakt: M. Beránek, tel.: 736 754 830, beranek@muzeumcheb.cz

Poznámka: Nepromokavou obuv a oblečení do terénu. Svačinu a pití sebou.

ZA PŘÍRODNÍMI UNIKÁTY NA TANKODROM

Den: srpen, pravděpodobně sobota

Čas: bude upřesněn

Místo: Sraz na parkovišti u vjezdu do vojenského újezdu Hradiště poblíž bývalé osady Sedlec, cca 3 km západně od Maštova (50°15'46"N, 13°13'57"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Přibližně 4 km dlouhá procházka po cvičišti bojových vozidel v oblasti bývalé osady Tureč.

Náplň: Ukázka velmi vzácných korýšů – listonohů letních a žábronožek letních, kteří žijí v kalužích na tankových cestách. Další ukázky zajímavé fauny a flóry a povídání o vlivu vojenských cvičení na přírodu.

Průvodce: RNDr. Jan Matějů, Ph.D. (Muzeum Karlovy Vary)

Kontakt: J. Matějů, tel.: 730 553 884, mateju@kvmuz.cz

Poznámka: **Počet účastníků na exkurzi je limitovaný (30 osob) a je nutné se předem registrovat! Pouze předem registrovaným účastníkům bude umožněn vstup do vojenského újezdu.** Způsob registrace bude včas uveřejněn v elektronické rozesílce a na stránkách Muzea Karlovy Vary – www.kvmuz.cz.

Listonoh letní. Foto: J. Matějů.

BAROKNÍ VALEČ. KOSTEL, ZÁMEK, PARK, TEATRON, NEUHAUS

Den: sobota 19. srpna 2023

Čas: 14:00

Místo: Sraz ve 14:00 před kostelem Nejsvětější Trojice ve Valči (50°10'23"N, 13°15'0"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Přibližně pětakilometrová vycházka doplněná výkladem o historii města Valče s důrazem na barokní památky.

Náplň: Prohlídka kostela Nejsvětější Trojice, nahlédnutí do zámku, expozice Braunových soch, zámecký park s letohrádkem, pahorek s podzemím, teatron, slepá brána, umělá zřícenina Neuhaus.

Průvodce: Mgr. Jiří Klsák (Muzeum Karlovy Vary)

Kontakt: J. Klsák, tel.: 605 406 472

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

Den: pátek 1. září 2023

Čas: 17:00

Místo: Mariánská Týnice – Muzeum a galerie severního Plzeňska.

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: Celovečerní akce zaměřená na netopýry. Populárně naučná přednáška o životě netopýrů, výstava a film o netopýrech, ukázka práce s ultrazvukovým detektorem při určování jednotlivých druhů, odchyt a prezentace živých netopýru. Program pro děti s netopýří tematikou a soutěže o ceny.

Kontakt: D. Hlinková, tel.: 737 998 099

Netopýří noc ve Světcích, 2. 9. 2022. Foto: D. Hlinková.

NETOPÝŘÍ NOC U DOLU JERONÝM

Den: pátek 8. září 2023**Čas:** 20:00**Místo:** Důl Jeroným.**Doprava:** Lokalita snadno dostupná vlastním autem, ale ne veřejnou dopravou, v místě možnost parkování (50°6'8"N, 12°42'43"E).**Náplň:** Tradiční večerní odchyt netopýrů do nárazových sítí spojený s přednáškou o netopýrech, na níž se dozvíte o jejich životě, zvycích a prostředí, které obývají. Možnost zblízka se podívat na živé netopýry. Během dne až do večerních hodin můžete navštívit komentovanou prohlídku zpřístupněného středověkého dolu Jeroným. V případě příznivého počasí bude odchyt probíhat až do brzkých ranních hodin.**Průvodce:** Mgr. Přemysl Tájek (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)**Kontakt:** P. Tájek, tel.: 602 793 922**Poznámka:** Doporučujeme baterku, terénní obuv a teplé oblečení (teploty kolem půlnoci v tuto roční dobu klesají k 0°C). Další podrobnosti k programu budou včas upřesněny na slavkovskyles.nature.cz.

PŘES KAMENY NA HADÍ HORU

Den: sobota 9. září 2023**Čas:** 9:30**Místo:** Sraz v 9:30 na parkovišti P4 na soutoku Veseřice a Klínoveckého potoka (50°23'6"N, 12°56'28"E).**Doprava:** TAM a ZPĚT: pouze individuální.**Trasa:** Z parkoviště (750 m) přímým stoupáním nejdelším krušnohorským kamenným mořem na vrchol Hadí hory (941 m) a po žluté značce a kolem bufetu Moser do údolí Veseřice a zpět na parkoviště. Celkem 3,5 km, nahoru velmi náročným terénem.**Náplň:** Lišejníky na kamenném moři, podzemní květena a bude-li počasí, tak i krásný výhled z vrcholku Hadí hory.**Průvodci:** Ing. Čestmír Ondráček (Oblastní muzeum v Chomutově) a Ing. Petr Uhlík (Muzeum Sokolov)**Kontakt:** Č. Ondráček, tel.: 775 871 638, ondracek@muzeumchomutov.cz a P. Uhlík, tel.: 720 507 547, uhlik@muzeum-sokolov.cz**Poznámka:** Postup na vrchol Hadí hory vede strmým kamenným mořem a je velmi náročný. Doporučujeme neklouzavou obuv s pevnými kotníky (pohorky).

Panorama ze sutí na Hadí hoře, 11. 5. 2022. Foto: P. Uhlík.

NETOPÝŘÍ NOC V KLÁŠTEŘE TEPLÁ

Den: sobota 9. září 2023

Čas: 19:00

Místo: Klášter v Teplé.

Doprava: TAM a ZPĚT: lokalita snadno dostupná vlastním autem, ale ne veřejnou dopravou, v místě možnost parkování před objektem kláštera.

Náplň: Tradiční večerní akce zaměřená na netopýry zavítá tentokrát do kláštera v Teplé. Ukázka odchytu a kroužkování živých netopýrů je doplněná doprovodným programem pro děti i dospělé. Na přednášce se dozvíme o životě netopýrů a s pomocí speciálního ultrazvukového detektoru nahlédneme do světa jejich neslyšitelných signálů. Výstava z podzemí Karlovarského kraje nám představí zajímavý a skrytý svět zimujících netopýrů. Děti i dospělí si mohou zasoutěžit při netopýřích hrách a kvízech. Přijďte se seznámit s tajemnými nočními tvory pěkně zblízka. Konec akce je odhadován kolem 22 hodiny, vytrvalci se ale mohou zdržet až do ukončení odchytu kolem půlnoci.

Průvodce: Mgr. Přemysl Tájek (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: P. Tájek, tel.: 602 793 922

Poznámka: Baterku, terénní obuv a teplé oblečení. Další podrobnosti k programu budou včas upřesněny na slavkovskyles.nature.cz.

Netopýr velký. Foto: A. Hříbal.

ZÁŘÍ

Sborník muzea Karlovarského kraje

Muzeum Cheb za finančního příspěvní Karlovarského kraje vydává sborník, který uveřejňuje původní studie vztahující se k přírodě a historii Karlovarského kraje.

Více na www.muzeumcheb.cz/sbornik/ nebo na tel. 739 322 499.

DEN ČESKÉHO LESA

Den: sobota 9. září 2023

Čas: 11:00

Místo: Železná.

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: Tradiční akce s bohatým programem, tentokrát na Dianě nedaleko Rozvadova. Téma letošního ročníku je „LAND ART“. Připraveny budou přednášky, exkurze do PR Diana, hry a soutěže pro rodiny s dětmi, divadlo, hudba a občerstvení.

Kontakt: D. Hlinková, tel.: 737 998 099

Poznámka: Více info před akcí, sledujte ceskyles.nature.cz.

PŘÍRODNÍ REZERVACE PŘEBUZSKÉ VŘESOVISŤE A OKOLÍ

Den: neděle 10. září 2023

Čas: 14:00

Místo: Sraz ve 14:00 na severním konci města Přebuz (50°22'21"N, 12°36'55"E), parkování se doporučuje ve středu obce kolem městského úřadu. Exkurze bude trvat cca 4–5 hodin.

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Trasa: Terénní vycházka do přírodní rezervace Přebuzské vřesoviště a zajímavých lokalit v jejím okolí. Délka trasy bude cca 6–7 km. Většina trasy povede mimo cesty náročným terémem rašelinišť, půjdeme po nestabilním mokřavém terénu. Vhodné pro zdatnější návštěvníky. Nutné holínky nebo alespoň vyšší pohorky. Kvůli vyloučení plašení vzácných druhů ptáků je vyloučena přítomnost psů.

Náplň: Navštívíme rozsáhlé horské rašeliniště významně ovlivněné těžbou rašeliny. Uvidíme jak zbytky původní vegetace vrchoviště s glaciálním reliktem břízou trpasličí, tak regenerující silně zvodnělé plochy. Ukážeme si stanoviště pískorypky nohaté a kukaččí včely nomády horské. Navštívíme i menší, ale velmi dobře zachovalá, lesní rašeliniště mimo chráněné území a budeme pátrat po zbytcích bohaté populace vzácných plavuníků na východním úbočí Smrčiny. Cestou zpět si prohlédneme biotopy rozvalin v obci Rolava a vzácnou flóru na ně vázanou. Uvidíme možná i vítod douškolistý a kapradinu laločnatou.

Průvodce: Mgr. Vladimír Melichar (botanik, Pila)

Kontakt: tel.: 606 405 384

Přebuzské vřesoviště, 17. 9. 2010. Foto: V. Melichar.

MĚKKÝŠI V PŘÍRODNÍ ZAHRADE S PROHLÍDKOU SOUKROMÉ SBÍRKY

Den: pátek 15. září 2023

Čas: 15:45

Místo: Sraz v 15:45 na zastávce Tři Sekery, střed.

Doprava: TAM: Mariánské Lázně (15:20) – Tři Sekery střed (15:45).
ZPĚT: Tři Sekery (17:38 nebo 18:58) – Mariánské Lázně (18:00 nebo 19:20).

Trasa: Přesuneme se kousek na certifikovanou Přírodní zahradu U nás doma, kde strávíme celý čas exkurze.

Náplň: Podíváme se, jací měkkýši obývají záhonky, kůru stromů, kdo se skrývá pod prkny či pod kameny. Také nahlédneme na vodní druhy v zahradním jezírku. Uvidíme, jak je uspořádaná malakologická sbírka, některé kousky si prohlédneme i pod mikroskopem. Jako bonus s neměkčíší tematikou bude možná komentovaná prohlídka muzea přírodnin a přírodní zahrady. Bude zajištěn doprovodný program pro děti formou tematických her pro školáky i předškoláky. Nebojte se s dětmi přijít, určitě se nudit nebudou!

Průvodci: Libor Dvořák a Mgr. Kateřina Dvořáková (oba ZO ČSOP Kladská)

Kontakt: L. Dvořák, tel.: 608 172 434

Z exkurze Za měkkýši do zámeckého parku. Foto: K. Dvořáková.

ZA SKALAMI, STROMY A LIŠEJNÍKY V OKOLÍ HŮRKY

Den: sobota 16. září 2023

Čas: 9:30

Místo: Sraz v 9:30 na skládce dřeva u silnice z Hlinek na Přílezy cca 800 m JV od Hlinek, tj. nedaleko odbočky k Čedičovým varhanám (50°7'16"N, 12°53'57"E).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: Navštívíme Čedičové varhany u Hlinek, vrchol Hůrky s ukázkami výchozů sopečných hornin, zajímavá stromořadí na svazích nad Hůreckým potokem mezi Hlinkami a Vodnou. Přibližně desetikilometrová trasa bude místy náročnější, např. sestupy a výstupy mimo cesty.

Průvodci: RNDr. Jan Matějů, Ph.D. (Muzeum Karlovy Vary) a Ing. Petr Uhlík (Muzeum Sokolov)

Kontakt: J. Matějů, tel.: 730 553 884, mateju@kvmuz.cz

DO LESNÍCH POROSTŮ PR KARLŮV HVOZD

Den: sobota 16. září 2023

Čas: 10:00

Místo: Sraz v 10:00 u Galerie umění v Karlových Varech (50°13'3"N, 12°53'12"E).

Doprava: TAM: MHD Karlovy Vary nebo vlastní, placené parkování v okolí Poštovního dvora.

ZPĚT: MHD Karlovy Vary nebo vlastní.

Trasa: PR Karlův hvozď (délka cca 8 km, středně náročná – místy prostup terénem a pohyb do kopce).

Náplň: Podzimní vycházka do lesů v nedávno vyhlášené přírodní rezervaci Karlův hvozď. Nakoukneme pod plášť starých bučín a poodhalíme společně jejich tajemství. Jak tady les funguje? Co tu žije a roste? Proč je zde vyhlášena rezervace?

Průvodce: Ing. Petr Jiskra (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: P. Jiskra, tel.: 724 705 654

Poznámka: Je nutné oblečení a obuv do terénu, dále svačina a dostatek tekutin.

Karlův hvozď. Foto: P. Jiskra.

VODNÍ ŽIVOT V BOTANICKÉ ZAHRAĐĚ

Den: pátek 22. září 2023

Čas: 16:00

Místo: Sraz v 16:00 u vstupu do botanické zahrady v Bečově nad Teplou.

Doprava: TAM: bus Karlovy Vary terminál (15:25) – Bečov (15:55), vlak Mariánské Lázně (14:39) – Bečov (15:24).

ZPĚT: bus Bečov (18:53, 19:32) – Karlovy Vary terminál (19:24, 19:57), vlak Bečov (17:27, 19:58) – Mariánské Lázně (18:11, 20:43).

Trasa: Prozkoumáme rybník, potůček, tůňky i sádky v botanické zahradě. Trasa cca 1 km.

Náplň: Nahlédneme do pestrého a fascinujícího světa vodních plžů, ploštic, brouků, larev vodního hmyzu a dalších skupin bezobratlých živočichů. Uvidíme, co žije na hladině a co pod ní, kteří živočichové se zdržují ve vodní vegetaci a kteří mimo ni. Ukážeme si i dospělého hmyz poleujícího kolem vody, jehož larvy se ve vodě vyvíjejí. Bude zajištěn doprovodný program pro předškolní i školní děti formou tematických her. Děti také mohou lovit sítkami a cedníky, pozorovat úlovky v miskách a pokoušet se je určit dle obrázkových klíčů. Nebojte se s dětmi přijít, trasa je nenáročná a určitě se nudit nebudou!

Průvodci: Libor Dvořák a Mgr. Kateřina Dvořáková (oba ZO ČSOP Kladská)

Kontakt: L. Dvořák, tel.: 608 172 434

Poznámka: Exkurze z cyklu bezobratlí obyvatelů botanické zahrady. Exkurze je bezplatná, ale účastníci platí běžný vstup do botanické zahrady.

DEN ZELENÉHO PÁSU

Den: sobota 23. září 2023

Čas: 12:00–17:00

Místo: Althütte / Aktivzentrum / Gibacht (Waldmünchen).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: „Den Zeleného pásu“ má za cíl upozornit na hodnotu a atraktivitu přírodního a kulturního dědictví podél hranice a představit veřejnosti přeshraniční, ale regionálně spojující témata. Na tento den jsou naplánovány česko-německé výstavy, přednášky, autorská čtení, sportovní aktivity a komentované procházky na téma „Zelený pás“. Dále budou připraveny tradiční řemeslné stánky s možností aktivního zapojení malých i velkých návštěvníků a informační stánky z regionu a o regionu. Akci doprovodí kulinářské speciality a hudební program.

Kontakt: Ivana Danisch, Centrum Bavaria Bohemia, tel.: +49 9674 924877

Poznámka: Více informací před akcí, sledujte zelenypas.bbkkult.net.

Den Zeleného pásu, Stadlern, 4. 6. 2022. Foto: D. Hlinková.

SOCHY TEPELSKÉHO KLÁŠTERA. KLÁŠTER, HŘBITOV, SOCHY V OKOLÍ, KOSTEL ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ

Den: sobota 23. září 2023

Čas: 14:00 – cca 17:00

Místo: Sraz ve 14:00 na hlavním parkovišti před klášterem v Teplé (49°58'2"N, 12°52'35"E).

Doprava: TAM: vlak Mariánské Lázně (12:36) – Teplá (13:00); vlak Karlovy Vary, dolní nádraží (12:54) – Teplá (13:42). Ke klášteru cca 1,5 km pěšky.
ZPĚT: vlak Teplá (17:46) – Mariánské Lázně (18:11); vlak Teplá (17:05) – Karlovy Vary, dolní nádraží (17:55).

Trasa: Přibližně pětakilometrová vycházka doplněná historií premonstrátského kláštera, s důrazem na kamenné plastiky v okolí.

Náplň: Prohlídka kostela Zvěstování Páně, areál klášterního parku, hřbitov, sochy v okolí (u hřbitova, k městu Teplá, k Mariánským Lázním, k Heřmanovu a k Smrčímu dvoru).

Průvodce: Mgr. Jiří Klsák (Muzeum Karlovy Vary)

Kontakt: J. Klsák, tel.: 605 406 472

VÝSTAVA HUB V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den: sobota–neděle 23.–24. září 2023

Čas: viz poznámka*

Místo: Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).

Náplň:

Tradiční výstava čerstvě utržených hub z našeho i okolních regionů, ukázky a ochutnávky pokrmů z nich, houbařský kvíz pro děti, možnost určení donesených hub a ukázka hub pod binokulárním mikroskopem. Podělte se s mykologickým klubem o své zajímavé houbařské nálezy.

Průvodci: členové Mykologického klubu Slavkovský les

Kontakt: V. Tůma, tel.: 601 310 569

Poznámka: *sobota 9:00–17:00, neděle 9:00–16:00

Výstava hub na Správě CHKO Slavkovský les v Mariánských Lázních.
Foto: I. Coufalík.

VÝSTAVA HUB, REGIONÁLNÍCH VÝPĚSTKŮ A PODZIMNÍCH DEKORACÍ – STARÉ KRAJOVÉ ODRŮDY OVOCNÝCH STROMŮ A OVOCNÉ STROMY V KRAJINĚ

Den: sobota–neděle 23.–24. září 2023

Čas: 10:00–17:00

Místo: Městská stodola v Bělé nad Radbuzou (Dlouhá 66, Bělá nad Radbuzou).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň:

Výstava hub, mykologická poradna, přednáška, výstava regionálních výpěstků a podzimních dekorací, komentovaná vycházka (sobota 23. září od 10:00) do ovocného sadu starých krajových odrůd financovaného z Programu péče o krajinu, pomologická poradna, přednáška, aktivity pro děti a drobný prodej.

Průvodci:

komentovaná vycházka – Bc. Miroslav Žižka, DiS. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les), mykologická poradna – Mgr. Luboš Zelený, pomologická poradna – Michal Pašek (Český svaz ochránců přírody)

Kontakt: Blanka Triščová, tel.: 775 679 395

Poznámka: K určení můžete donést ovoce a houby (houby celé a neočištěné) v sobotu 23. září v čase od 10:00 do 16:00 hodin.

PTAČÍ FESTIVAL – JIVJANSKÉ RYBNÍKY

- Den:** sobota 1. října 2023 **Čas:** 7:30
- Místo:** Sraz v 7:30 u radnice v Holýšově nebo v 8.00 hod na hrázi Jivjanského rybníka.
- Trasa:** Vycházka okolo soustavy Jivjanských rybníků (konec cca ve 12 hodin).
- Náplň:** Pozorování protahujícího, hlavně vodního a mokřadního ptactva.
- Průvodce:** Libor Schröpfer (Holýšovský ornitologický klub)
- Kontakt:** L. Schröpfer, tel.: 732 370 036
- Poznámka:** Teplé oblečení, dalekohled a pevnou obuv (nejlépe holínky) s sebou. Vycházka se koná za každého počasí, občerstvení zajištěno.

ZA LIŠEJNÍKY GUTŠTEJNA

- Den:** sobota 7. října 2023 **Čas:** 10:00
- Místo:** Sraz v 10:00 ve dvoře Daňkov (49°51'21"N, 13°0'52"E).
- Doprava:** TAM a ZPĚT: pouze individuální.
- Trasa:** Gutštejn – Bezemín – Šipín (4 km po žluté tam, 5 km po červené zpátky).
- Náplň:** Už na prvních 200 metrech uvidíte tolik druhů lišejníků, že Vám půjde hlava kolem...
- Průvodce:** Mgr. Ondřej Peksa, Ph.D. (Západočeské muzeum v Plzni)
- Kontakt:** Z. Myslík, tel.: 723 181 180
- Poznámka:** Na exkurzi se vybavte jakoukoliv silnější lupou (nejlépe zvětšení 10× a více), na případné sběry papírovými sáčky.

Svícníček žlutkový (*Candelariella vitellina*). Foto: O. Peksa.

FESTIVAL PTACTVA NA ANENSKÝCH RYBNÍCÍCH

Den: sobota 7. října 2023

Čas: 8:20

Místo: Sraz v 8:20 na vlakovém nádraží v Chodové Plané.

TAM: vlak Cheb (7:19) – Lázně Kynžvart (7:36) – Mariánské Lázně (7:44) – Chodová Planá (7:50); Plzeň hl. n. (7:07) – Stříbro (7:37) – Planá u M. L. (8:04) – Chodová Planá (8:08); Tachov (7:32) – Planá u M. L. (7:48, přestup směr K. Vary, odjezd 8:04) – Chodová Planá (8:08).

Doprava: ZPĚT: vlak Planá u M. L. (12:54; 14:04, 14:54) – Mariánské Lázně (13:07, 14:15, 15:07) – Cheb (13:27, 14:38, 15:27); Planá u M. L. (13:05, 13:55, 15:05) – Stříbro (13:27, 14:21, 15:27) – Plzeň hl. n. (13:52, 14:49, 15:52); Planá (13:08, 15:08, 16:08) – Tachov (13:24, 15:24, 16:24).

Trasa: Rybníky v okolí Plané a Chodové Plané (nenáročná trasa s délkou cca 8 km).

Náplň: Vycházka do polí, luk a k rybníkům v okolí Plané a Chodové Plané za poznáním a určováním zejména vodních a mokřadních ptáků v době podzimního tahu. Možnost vyzkoušet si pozorování ptáků stativovým dalekohledem a vidět ukázkou odchyty a kroužkování ptáků (za vhodného počasí).

Průvodci: RNDr. Pavel Jaška, Ph.D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les) a Mgr. Martin Liška (Muzeum Českého lesa v Tachově)

Kontakt: M. Liška, tel.: 778 451 779

Poznámka: Vhodná nepromokavá obuv a oblečení do terénu, dalekohled je výhodou.

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ ČESKÉHO LESA

Den: čtvrtek 12. října 2023

Čas: 17:00

Místo: Dům přírody Českého lesa v Klenčí pod Čerchovem (býv. Stará pošta).

Doprava: TAM a ZPĚT: pouze individuální.

Náplň: Setkání všech přátel a příznivců Českého lesa od profesionálních přírodovědců až po širokou veřejnost. Můžete se těšit na zajímavé přírodovědné a historické přednášky týkajících se Českého lesa.

Kontakt: D. Hlinková, tel.: 737 998 099

Poznámka: Další podrobnosti najdete před akcí na ceskyles.nature.cz. Na akci jsou zváni všichni, kdo se zajímají o přírodu v Českém lese.

Setkání příznivců Českého lesa v Tachově, 6. 10. 2022. Foto: D. Hlinková.

Název projektu: Posílení kapacit CLLD pro MAS Sokolovsko na období 2018–2023

MAS Sokolovsko o.p.s.

MAS Sokolovsko, nebo-li Místní akční skupina Sokolovsko, je dobrovolným seskupením 38 měst a obcí, z nichž některé jsou mimo to sdruženy ve svazcích (území MAS Sokolovsko představuje mapa níže). Mezi partnery MAS ovšem patří i řada podnikatelů, neziskových organizací i aktivních občanů, kteří mají zájem na rozvoji Sokolovska.

MAS Sokolovsko se pokouší svými aktivitami podpořit formou dotovaných projektů obnovu území členských obcí, pomáhat místním podnikatelům v jejich rozvoji a organizovat vzdělávací a volnočasové aktivity mládeže i dospělých (např. čištění řeky Ohře ad.). Mimo jiné vydáváme dva časopisy. Časopis Zpravodaj Leader informuje o fungování MAS Sokolovsko, o projektech, které podporuje a na kterých se podílí a o aktivitách našich partnerů. Časopis Sokolovsko je vlastivědný. Oba jsou v elektronické verzi dostupné na

<http://mas-sokolovsko.eu>

Naše sdružení je otevřené novým zájemcům. Patříte-li mezi ně, neváhejte a kontaktujte nás na e-mailu info@mas-sokolovsko.eu nebo na tel. č.: 739 011 869.

Stejně tak se na nás kdykoli můžete obrátit s dotazy na výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu na Vaše projektové záměry – více viz <http://mas-sokolovsko.eu/scld/vyzvy/>.

POZNÁVÁNÍ PODZIMNÍCH HUB – ZAMYKÁNÍ LESA NA ZELENÉ HOŘE

Den: sobota 14. října 2023

Čas: 9:00

Místo: Sraz v 9:00 pod Chebským hradem u dřevěné kryté lávky přes řeku.

Doprava: TAM: vlak M. Lázně (7:07, 8:15) – Cheb (7:29, 8:38); vlak K. Vary (7:29) – Cheb (8:25).

ZPĚT: vlak Cheb (15:19, 16:33) – Mariánské Lázně (15:43, 16:52); vlak Cheb (15:34, 16:26) – K. Vary (16:26, 17:08).

Trasa: Myslivna – lesem po vrstevnicové cestě na vrchol Zelené hory a zpět do Chebu přes Zátíší (délka cca 10 km).

Náplň: Houbařská exkurze s pořadatelem tradiční výstavy hub v Mariánských Lázních zaměřená na poznávání podzimních hub s malou výstavou na vrcholu Zelené hory. Po výstavce bude uzamčen les symbolickým klíčem. Tradičně bude rozdělán oheň, špekáčky s sebou.

Průvodci: členové Mykologického klubu Slavkovský les

Kontakt: M. Tauš, tel.: 736 197 707

Poznámka: Vhodné oblečení a obuv do terénu, košík na houby! Špekáčky!

Mecháček lopatkovitý (*Arrenhia spathulata*), houba parazitující na meších. Foto: M. Tauš.

ZA STARÝMI STROMY DO OKOLÍ PRAMENŮ

Den: sobota 14. října 2023

Čas: 10:50

Místo: Sraz v 10:50 na zastávce busu Prameny, tj. ve středu obce.

Doprava: TAM: bus M. Lázně (10:20) – Prameny (10:48).

ZPĚT: bus 14:35 (Prameny) – M. Lázně (15:05), pozdější návrat auty do M. Lázní nebo Sokolova je možný dle domluvy účastníků. Všichni se určitě vejdou.

Trasa: Prameny – po modré značce – bříza u sv. Marka – Dlouhá stoka – Mýtský rybník – terénem k jedli pod Mýtským rybníkem – po břehu Dlouhé stoky a neznačenou cestou přes zříceninu kaple P. Marie – křížovou cestou k pramenům Gisely a Rudolfa v Pramenech (celkem cca 7 km).

Náplň: Velikostí a tvarem výjimečně velké stromy, hlavně smrky, stará bříza u božích muk, třetí nejmohutnější jedle v Karlovarském kraji, starobylá klenová alej.

Průvodce: RNDr. Jaroslav Michálek (Muzeum Sokolov)

Kontakt: J. Michálek, tel.: 720 507 547

Poznámka: Akce ke „Dni stromů“, obuv do podmáčeného terénu.

PALEONTOLOGICKÝ DEN SE ŠELMOU Z VALČE, PROGRAM PRO DĚTI

Den: sobota 14. října 2023

Čas: bude upřesněn

Místo: Státní zámek Valeč, sál ve správní budově u zámku (Karlovarská 7, Valeč).

Náplň: Valeč je unikátní paleontologickou lokalitou, které je světově známá díky nálezu tzv. Hlodavce z Valče, který byl objeven kolem roku 1690 a jednalo se o první podrobně zkoumanou fosilii savce. Při nedávných geologických a paleontologických výzkumech byl učiněn další zajímavý objev – dolní čelist šelmy. Patří ke geologicky nejstarším šelmám z území ČR. O tomto objevu informoval RNDr. Boris Ekrť z Národního muzea veřejnost poprvé v rámci 1. ročníku našeho cyklu Valeč – brána Doupova a nyní se k nám vrátí s novinkami z probíhajícího výzkumu tohoto nálezu. Kromě přednášky proběhne i exkurze ke štole v Šibeničnickém vrchu a program pro děti. Přesné informace včetně času zveřejníme na webu www.zamek-valec.cz.

Přednášející: RNDr. Boris Ekrť (Národní Muzeum, Praha)

Kontakt: M. Petrová, petrova.marketa@npu.cz

Poznámka: Další podrobnosti na www.zamek-valec.cz.

LÁZEŇSKÝ FESTIVAL JABLEK

Den: neděle 15. října 2023

Čas: 10:00

Místo: Kolonáda v Mariánských Lázních.

Náplň: Tradiční festival na oslavu podzimní sklizně jablek a hrušek na kolonádě v Mariánských Lázních. Program festivalu je celodenní – jarmark místních výrobců a řemeslníků, výstava regionálních odrůd ovoce a zahrádkářských výpěstků místních zahrádkářských organizací, tvůrčí dílny pro děti i dospělé, tematické soutěže, ochutnávky pokrmů z jablek, hudební vystoupení.

Kontakt: J. Rolková, tel.: 724 380 021

Poznámka: Podrobný program bude včas upřesněn na slavkovskyles.nature.cz.

Lázeňský festival jablek v Mariánských Lázních. Foto: Petr Jiran.

HISTORICKÝ OSTROV. OD ROMÁNSKÉHO KOSTELA PO SORELU

Den:	neděle 15. října 2023	Čas:	14:00
Místo:	Sraz ve 14:00 v Ostrově u Bílé brány u zámku (50°18'9,5"N, 12°56'28"E).		
Doprava:	TAM: bus Karlovy Vary, terminál (12:30) – Ostrov, zámek (12:55), směr Boží Dar; vlak Karlovy Vary (13:09) – Ostrov nad Ohří (13:24), k zámku cca 1,3 km pěšky. ZPĚT: bus Ostrov, zámek (17:39) – Karlovy Vary, terminál (18:00).		
Trasa:	Přibližně pětakilometrová vycházka doplněná výkladem o historii a vývoji města.		
Náplň:	Prohlídka kostela sv. Jakuba Většího, zámecký park s letohrádkem a Palácem princů, Posvátný okrsek a jeho kostely, Staré náměstí, radnice, brány, hradby, zámek. Nový Ostrov z poválečného období (prostorově velkorysá Sorela).		
Průvodce:	Mgr. Jiří Klsák (Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	J. Klsák, tel.: 605 406 472		
Poznámka:	Konec v cca 17:00.		

MEZINÁRODNÍ DEN ARCHEOLOGIE – VYCHÁZKA S ARCHEOLOGY A PAMÁTKÁŘI NA ZANIKLÝ DŮL RITTER A MĚSTO PŘEBUZ

Den:	sobota 21. října 2023	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 na parkovišti v centru obce Přebuz (50°21'58"N 12°37'11"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: pouze individuální.		
Trasa:	Komentovaná prohlídka z města Přebuzi na místní důlní závod, dále na zaniklý důl Ritter a okolo dalších památek montánního využití krajiny do zaniklé obce Rolava, odtud nazpátek k parkovišti vozidel. Délka trasy do 10 km; předpokládaný konec do 15:00.		
Náplň:	Vycházka po archeologických a montánních památkách v katastru městečka Přebuz. Výklad o významu jednotlivých památek, jejichž velká část je již archeologizována, ukázka ikonografických i hmotných artefaktů. Cílem výletu je jeden z nejvýznamnějších areálů památek montánní archeologie v ČR.		
Průvodci:	Mgr. Michal Beránek (Muzeum Cheb) a Mgr. Petr Hasil (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem)		
Kontakt:	M. Beránek, tel.: 736 754 830, beranek@muzeumcheb.cz		
Poznámka:	Nepromokavou obuv a oblečení do terénu. Svačinu a pití sebou.		

Mezinárodní den archeologie na Pomezí (Markhausen), 15. 10. 2022. Foto: K. Hanáková.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

mas21

Místní akční skupina MAS 21, o. p. s.

Nestátní nezisková organizace MAS 21, o. p. s. založená na principu LEADER je dobrovolným společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejného moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zlepšování kvality života, zemědělství a životního prostředí.

Vymezení územní působnosti

MAS 21, o. p. s. je jedním z organizátorů dobrovolnické akce Čistění řeky Ohře v Karlovarském kraji, zajišťuje úklid území okolo vodní nádrže Skalka, podél Ohře od Chebu až do Kynšperku nad Ohří. V roce 2023 uklízíme v sobotu 15. dubna. Přidejte se k nám.

Více informací o MAS 21 a jejich aktivitách získáte na webu www.mas21.cz nebo na facebooku.

OCHRANA PŘÍRODY, PROČ A JAK?

Den: sobota 21. října 2023**Čas:** 17:00**Místo:** Státní zámek Valeč, sál ve správní budově u zámku (Karlovarská 7, Valeč).**Náplň:** V rámci cyklu Valeč – brána Doupova nám přednášející představí základní důvody pro ochranu přírody a obecné principy ochrany přírody a vše bude ilustrovat na příkladech z Karlovarska.**Přednášející:** RNDr. Jan Matějů, Ph.D. (Muzeum Karlovy Vary)**Kontakt:** M. Petrová, petrova.marketa@npu.cz**Poznámka:** Další podrobnosti na www.zamek-valec.cz.SETKÁNÍ PŘÁTEL
PŘÍRODY KARLOVARSKA**Den:** pátek 3. listopadu 2023**Čas:** 16:00**Místo:** Krajská knihovna Karlovy Vary, sál Dvory (Závodní 378).**Náplň:** Tradiční, již 11. setkání přátel přírody v Karlových Varech. Jde o pásmo krátkých přírodovědných přednášek pro širokou veřejnost. Přijďte si poslechnout o nových poznatcích a objevech z přírody Karlovarského kraje.**Kontakt:** J. Matějů, tel.: 730 553 884, mateju@kvmuz.cz**Poznámka:** Program bude včas upřesněn na kvmuz.cz a v elektronické rozesílce.OBNOVA THEATRONU
V PARKU ZÁMKU VALEČ**Den:** sobota 4. listopadu 2023**Čas:** 16:00**Místo:** Státní zámek Valeč, sál ve správní budově u zámku (Karlovarská 7, Valeč).**Náplň:** Jedna z nejkrásnějších barokních zahrad v Čechách se nachází na Karlovarsku a kromě soch z dílny M. B. Brauna zde naleznete theatron, který se od roku 2021 obnovuje a za pomoci historiků a archeologů se zjišťuje, kdy a za jakým účelem byl postaven. Někteří návštěvníci si možná stavbu spojí s filmy Radúz a Mahulena (1970), Do nebička (1997) nebo s hororem T.M.A. (2009). V rámci cyklu Valeč – brána Doupova nejprve ve valečské premiéře shlédneme film, který o této unikátní obnově natočila Městská knihovna v Praze, a pak se k theatronu vydáme s archeologem Mgr. Filipem Prekopem, památkářem Mgr. Jakubem Chaloupkou a kastelánem Ing. Tomášem Petrem, kteří na obnovu theatronu po odborné stránce dohlíželi.**Přednášející:** Mgr. Filip Prekop, Mgr. Jakub Chaloupka a Ing. Tomáš Petr (všichni Národní památkový ústav)**Kontakt:** M. Petrová, petrova.marketa@npu.cz**Poznámka:** Další podrobnosti na www.zamek-valec.cz.

NAPŘÍČ SLAVKOVSKÝM LESEM

Den: pátek 17. listopadu 2023

Čas: 9:30

Místo: Sraz v 9:30 na kolonádě v Mariánských Lázních.

Doprava: TAM: vlak Plzeň (8:05) – Mariánské Lázně (9:06); vlak Cheb (8:33) – Mariánské Lázně (8:52); vlak Karlovy Vary (7:29) – Mariánské Lázně (8:52; přestup v Chebu); délka pěšky cca 25 min. na kolonádu.
ZPĚT: vlak Bečov n. T. (15:27, 17:27, 19:57) – Mariánské Lázně (16:11, 18:11, 20:43); vlak Bečov n. T. (15:27, 17:27, 19:58) – Karlovy Vary (15:55, 17:55, 20:28), příp. autobus.

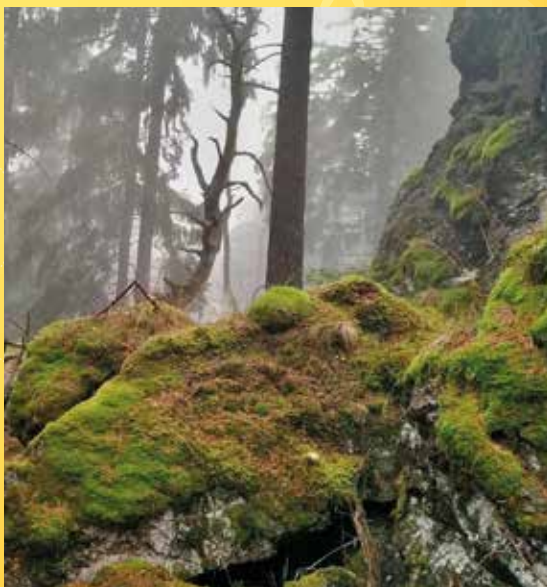
Trasa: Kolonáda v Mariánských Lázních – PR Žižkův vrch – Polom – PR Smradoch – Farská kyselka – PR Vlček – PR Mokřady pod Vlčkem – Prameny – NPP Upolínová louka pod Křížky – PP Dominova skalka – Bečov nad Teplou (náročná trasa s převýšením o celkové délce přes 20 km; změna trasy vyhrazena).

Náplň: Přijďte se na tradiční pěší putování napříč Slavkovským lesem na oslavu Dne boje za svobodu a demokracii. Přes 20 km dlouhá trasa CHKO Slavkovským lesem povede přes pět přírodních rezervací a jednu národní přírodní památku. Během túry zdoláme značné převýšení. Několikrát pokoříme nadmořskou výšku 800 m. Nejvyšším vrcholem trasy bude Vlčí kámen (883 m n. m.). Cílem turisticko-přírodovědného výletu je Bečov nad Teplou a samozřejmě občerstvení v některém z restauračních zařízení.

Průvodci: RNDr. Pavel Jaška, Ph.D. a Mgr. Jana Rolková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: P. Jaška, tel.: 602 213 347

Poznámka: Nutná je vhodná obuv a oblečení do terénu. Nezapomeňte na dostatek tekutin a jídla na celý den. Doporučujeme vzít si s sebou mapu pro případ dřívějšího návratu nebo nutného rozdělení skupiny. Vzhledem k tomu, že nemusíme dojít za světla, je vhodné mít také baterku. Pro značnou náročnost nemůžeme akci doporučit svátečním chodcům. Účastníci se akce účastní na vlastní nebezpečí.

Napříč Slavkovským lesem. Foto: I. Matějková.

PTÁCI V ZIMĚ NESPÍ

Den: pátek 29. prosince 2023

Čas: 10:00

Místo: Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447, Tachov).

Náplň: Krátká přednáška o podpoře našich opeřených přátel nejen v zimě (příkrmování, vyvěšování budek atd.). Za příznivého počasí bude po přednášce následovat ukázka odchycených opeřenců. Pro návštěvníky bude připraveno malé občerstvení.

Přednášející: Mgr. Martin Liška (Muzeum Českého lesa v Tachově).

Kontakt: M. Liška, tel.: 778 451 779

Poznámka: Teplé oblečení, dalekohled výhodou.

FOTOSOUTĚŽ – VÍTĚZNÉ SNÍMKY 2022

Čerchov

Z Pleše cesta

Čestou k pramenu Pivoňky

Vybarvené ráno

Lesní zrcadlo

Dům přírody Českého lesa, městys Klenci pod Čerchovem,
AOPK ČR, REGIONÁLNÍ PRACOVIŠTĚ SPRÁVA CHKO ČESKÝ LES a Foto – Tur – Cerch
pořádají 6. ročník fotosoutěže pro amatérské fotografy od 10 do 99 let

Stopy našich předků v krajině Českého lesa

Český les očima amatérského fotografa

Věkové kategorie:

A) Děti: 10 let až 17 let

B) Dospělí: 18 let až 99 let

Technické podmínky:

I. Mobil (od 5Mpix.) - pouze kategorie A

II. Fotoaparát (od 6Mpix) – všechny věkové kategorie

III. Fotografie musí být už upravené, prosím nezasílejte fotografie původní neupravené, nemůžeme a nesmíme fotografie upravovat, když jsou do soutěže. Děkujeme

Pravidla soutěže:

1. Všechny fotografie musí být pořízeny na území Českého lesa, nebo v jeho nejbližším okolí, na území ČR je tato hranice tvořena železniční tratí: Folmava – Havlovice (Hadrovec) - Klenci pod Čerchovem - Poběžovice - Bor u Tachova -Tachov - Planá u Tachova - Chodová Planá - Lázně Kynžvart – Dolní a Horní Žandov - Salajna - Horní Lažany – Státní hranice ČR/SRN. Na straně SRN: Bad Neualbenreuth, Mähring, Bärnau, Flossenbürg, Georgenberg, Waidhaus, Eslarn, Schönsee, Waldmünchen, Furth im Wald a zpět k Folmavě.
2. Fotografie nesmí být starší 5let
3. U všech fotografií musí být uvedeno jméno a příjmení autora, věk, datum kdy byla fotografie pořízena a přesné místo kde byla fotografie pořízena
4. Maximálně 12 samostatných fotografií nebo série fotografií (max. 12 fotek od každého soutěžícího)
5. Po skončení soutěže se fotografie stávají majetkem pořadatelů a sponzorů, ti je smí použít k prezentaci Českého lesa, vždy s uvedením autora snímku
6. Vyhlášení soutěže 20. 02. 2023. **Uzávěrka 08. 10. 2023.**
7. Fotografie zasílejte na: fotosoutez-dpcl@seznam.cz nebo na wolchx@seznam.cz

**Vyhlášení vítězů soutěže proběhne 11. listopadu 2023 ve 14:00 hodin
v Domě přírody Českého lesa v Klenci pod Čerchovem.**

Těšíme se na Vaše fotografie.

NA AKCE VÁS ZVOU:

MEZI LESY, z.s.

ZO ČSOP Sylva Lunae

ZO ČSOP Kladská

4. ZO ČSOP Cheb

KLENČÍ
POD ČERCHOVEM

MUZEUM SOKOLOV

MUZEUM
KARLOVY VARY

Dům přírody
SLÁVKOVSKÉHO LESA

Dům přírody
ČESKÉHO LESA

Město CHEB

Akce v Chebu a okolí jsou finančně podporovány městem Cheb.

Dům přírody v Klenci pod Čerchovem

ČESKÉHO LESA

... vstupní brána do Českého lesa

Dům přírody

NABÍDKA DOMU PŘÍRODY ČESKÉHO LESA:

- trvalá interaktivní expozice "Proměna krajiny Českého lesa v čase"
- vzdělávací programy a hry zaměřené na přírodu Českého lesa, ochranu životního prostředí a vnímání krajiny pro školy i neorganizované skupiny a jednotlivce
- kulturní programy, prezentace regionálních produktů tradičních řemesel a místního folklóru
- tématické přednášky, výstavy, projekce a tvůrčí dílny
- knihovna Českého lesa

Otevřeno: duben – září

říjen – březen

út – ne 9:00 – 17:00

út – pá 10:00 – 16:00

www.klenci.cz

www.dumprirody.cz/dum-prirody-ceskeho-lesa

VRS

Máte-li zájem o pravidelné zasílání informací o přírodovědných akcích na Chebsku, Mariánskolázeňsku, Karlovarsku, v Českém lese a Plzeňsku, e-mailem nebo poštou, napište nám svůj e-mail nebo adresu!

Akce v Českém lese a Plzeňsku

Daniela Hlinková

tel.: 737 998 099, e-mail: daniela.hlinkova@nature.cz

Barbora Nováková

tel.: 776 041 817, e-mail: nbarca@seznam.cz

Akce na Chebsku a Sokolovsku

Jiří Brabec

tel.: 734 767 592, e-mail: jbrabcak@seznam.cz

Akce na Mariánskolázeňsku a Karlovarsku

Jana Rolková

tel.: 724 380 021, e-mail: jana.rolkova@nature.cz

Jan Matějů

tel.: 730 553 884, e-mail: mateju@kvmuz.cz

Pavla Tájková

tel.: 602 273 443, e-mail: info@csop-kladska.cz

<https://facebook.com/PojdteDoPrirody/>

www.muzeumcheb.cz/priroda

Sledujte také

www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz

www.ceskyles.ochranaprirody.cz

www.kvmuz.cz

www.csop-kladska.cz

Změny v kalendáři akcí vyhrazeny.

Vydání kalendáře akcí bylo podpořeno Karlovarským krajem.

www.kr-karlovarsky.cz